

ګزارش ارزیاږی سفارشات و بنچمارګ

کمیټه مستقل مشترک نظارت و ارزیاږی مبارزه با فساد اداری
(مجموعه اول و دوم)

سفارشات، بنچمارګ ها و تحقیب بعد از نشست های دوم و سوم کمیټه نظارت و ارزیاږی مؤرخه
۱۳۹۰/۰۴/۲۴-۰۵/۰۶/۱۳۹۰ و ۱۳۹۰/۰۸/۲۱-۰۹/۰۶/۱۳۹۰

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

خلاصه متن:

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی با فساد اداری (MEC) بر اساس سفارشات کنفرانس های پاریس، لندن و کابل غرض ارزیابی و نظارت مستقلانه از پروسه مبارزه با فساد اداری، توسط دولت جمهوری اسلامی افغانستان تأسیس گردیده است. دولت افغانستان به تعقیب کنفرانس لندن از جامعه بین المللی دعوت به عمل آورد که کمیته مشترک افغانی - جامعه بین المللی را غرض تهیه مشوره ها و پالیسی های مبارزه با فساد اداری تأسیس نماید تا از پیشرفت در تطبیق بنچمارک های مشخص مبارزه با فساد اداری نظارت و ارزیابی کند. لهذا، کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) بر اساس ماده هشتم فرمان شماره (۶۱) مقام ریاست جمهوری اسلامی افغانستان در ماه ثور ساله ۱۳۹۱ خورشیدی (ماه می سال ۲۰۱۱ میلادی) تأسیس گردید.

این کمیته از زمان تأسیس الی اکنون، پنج نشست کاری در افغانستان داشته است که به تعداد ۵۶ سفارش و ۵۵ بنچمارک را در عرصه های جلوگیری از فساد اداری، حکومتداری و تطبیق قانون عنوانی ادارات و مؤسسات دولتی و بین المللی تجویز کرده است.

کمیته (MEC) و دارالانشاء آن پروسه ارزیابی را غرض نظارت از انکشافات جدید در تطبیق سفارشات و بنچمارک ها راه اندازی نموده است. در جریان نشست کاری ماه می سال ۲۰۱۲، کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) تطبیق سفارشات و بنچمارک های مندرج مجموعه اول و دوم ارزیابی کرده است. بر اساس نتیجه این ارزیابی: (۶۷٪) از سفارشات و بنچمارک ها کاملاً و یا قسمیاً تطبیق گردیده و یا در حال تطبیق می باشند. یعنی (۵۲) بنچمارک ارزیابی شده که (۱۰) بنچمارک (۱۹٪) کاملاً تطبیق گردیده است، (۲۴) بنچمارک (۴۶٪) قسمیاً تطبیق گردیده، (۱) بنچمارک (۲٪) در حال تطبیق می باشد، (۱۶) بنچمارک (۳۱٪) متباقی تطبیق نگردیده و موعد تطبیق (۱) بنچمارک (۲٪) هم ختم گردیده است.

کمیته نظارت و ارزیابی مصمم است تا ارزیابی های خویش را از تطبیق سفارشات و بنچمارک ها ادامه دهد. ارزیابی های این کمیته از تطبیق سفارشات و بنچمارک ها از طریق ملاقات با مقامات و یا از طریق گزارشات کتبی رسمی و یا از سایر طرق مانند گزارشات، تحلیل ها، وبسایت ها و یا اسناد تمویل کننده گان بین المللی و ادارات دولتی که مبین تطبیق سفارشات و بنچمارک ها باشند، صورت می گیرند.

Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee

مجموعه اول سفارشات و بنچمارک

(۲۴/سرطان/۱۳۹۰ الی ۱۰/اسد/۱۳۹۰)

الف: در سطح استراتیژیک

ادغام استراتیژیهای موجود مبارزه علیه فساد اداری در یک ستراتیژی:

طی سالهای گذشته تعداد زیادی از استراتیژیها چون استراتیژیانکشاف ملی افغانستان- استراتیژیمبارزه علیه فساد و سایر اسناد ستراتیژیک و پالیسی ها در افغانستان به تصویب رسیده، اما موفقیت که از صورت تطبیق آنها توقع میرفت حاصل شده نتوانست.

علاوتاً قابل تذکر است که استراتیژیها در افغانستان همه به سطح ملی ایجاد شده نه به سطح سازمانهای بین المللی در افغانستان. روی همین ملحوظ سه موضوع مهم باید تذکر داده شود.

- استراتیژی های تصویب شده و بخشهای ضد فساد اداری سایر پالیسی ها باید هم آهنگ تطبیق گردند
- تمام استراتیژیهای ملی و بخش ضد فساد سایر پالیسی ها باید تحت یک استراتیژی واحد زیر نام استراتیژیضد فساد افغانستان مدغم گردند.
- جامعه بین المللی هم مکلف است استراتیژی و پالیسی جداگانه ضد فساد را که تمام قوای بین المللی، سازمانها و نهاد ها را در افغانستان تحت پوشش قرار دهد تصویب نموده و با استراتیژیم لی هم آهنگ سازند

۱.۱: سفارش اول:

اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری (بعد ازین HOO خطاب خواهد شد) بمثابه ارگان مستقل مسئول نظارت بر تطبیق استراتیژی ملی مبارزه علیه فساد اداری، سایر استراتیژی ها و برنامه های ضد فساد و پالیسی های ذیربط را جمع آوری کرده و الی ۱۵ قوس سال روان به نهاد های که مسئول تطبیق آنها می باشند ارسال نماید. البته همه ادارات و مقامات مسئول، عمل کرد سفارشات را در زمان معین که به مثابه محک و ملاک کاری آنها ارزیابی میشود مورد توجه جدی قرار داده اجراآت نمایند.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

۱.۱: بنچمارک اول:

اداره عالی HOO همه یی استراتیژیهای موجود ضد فساد و سایر اسناد ستراتیژیک و معیار های مبارزه علیه فساد اداری را، قبل از ۱۵ قوس ۱۳۹۰ به ادارات و مقامات ذیربط ارسال نماید.

تأثیر: بلند بردن سطح آگاهی و دانستن استراتیژی ملی مبارزه با فساد اداری و استراتیژی انکشافی ملی .

پاسخ: راپور HOO این سفارش را مفصلاً توضیح نموده است.

تحلیل: دوسال قبل، اداره عالی نظارت استراتیژی ملی مبارزه با فساد اداری را به تمام نهاد های مربوطه فرستاده بود. علاوه برآن، حکومت نیز استراتیژی انکشاف ملی را به تمام نهاد های مربوطه در سال ۲۰۱۰ توزیع نموده است.

نتیجه: این بنچمارک قسمتاً تطبیق شده است، و دو استراتیژی نیز توزیع گردیده است اما Roadmap و دیگر پالیسی ها به شکل کلی توزیع نه گردیده است. اداره عالی نظارت رسماً ما را در جریان نگذاشته است.

۲.۱: سفارش دوم:

گروپ های کاری ویژه در ادارات و نهاد های که مسئول تطبیق استراتیژی ها می باشند قبل از ۳۰ عقرب سال روان ایجاد میگردد.

۲.۱: بنچمارک دوم:

گروپ های کاری ویژه که در ادارات قبل از ۳۰ عقرب تشکیل شده اند وظایف شان را درک نموده به اجرای آنها آغاز می نمایند.

تأثیر: سهیم نمودن تعداد کثیری از مردم و نهاد ها در تطبیق استراتیژی مبارزه با فساد اداری.

پاسخ: راپوری که از اداره عالی نظارت دریافت گردیده مبین ایجاد یا عدم ایجاد گروپ های مورد نظر نمیباشد.

تحلیل: کمیته نظارت و ارزیابی مطلع است که اداره عالی نظارت به همکاری و نهاد های ذیربط و شرکای بین المللی شان این گروپ ها را ایجاد و برنامه های زیاد آموزشی مبارزه با فساد را نیز تدویر نموده اند که لست آن نهاد ها قرار زیر است:

۱. وزارت مالیه

۲. وزارت امور داخله

۳. وزارت معارف

Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee

۴. وزارت تحصیلات عالی

۵. وزارت اقتصاد

۶. وزارت عدلیه

۷. وزارت تجارت و صنایع

۸. وزارت ترانسپورت

۹. وزارت امور زنان

۱۰. لوی حارنوالی

۱۱. ریاست مستقل ارگان های محل

۱۲. اداره کنترول و تفتیش

۱۳. وزارت صحت عامه

۱۴. اخیراً در شاروالی کابل در سال ۲۰۱۲

۱۵. وزارت دفاع ملی از طریق پروگرام ترویج صداقت و امانت داری (اداره شورای
امینت ملی : گروپ کاری شفافیت و قابلیت) را ایجاد نموده است .

نتیجه: این سفارش قسمتاً تطبیق گردیده است ، و غرض تکامل آن MEC زمینه
مشورت وهم اهنگی بین نهاد های ذی علاقه را بتاریخ ۱۰۰۵.۱۳۹۱ (۳۱ جولای ۲۰۱۲)
فراهم خواهد نمود.

۳.۱: سفارش سوم:

گروپ های کاری ویژه ایجاد شده وظایف شان را در تطبیق سه اولویت های مبارزه
علیه فساد اداری آغاز و ادامه دهند. گروپ های مؤظف ، از اول دلو سال روان بصورت
ربع وار پیرامون تطبیق سه اولویت های مبارزه علیه فساد اداری به اداره عالی یعنی
HOO گزارش میدهند.

۳.۱: بنچمارک سوم:

اولین گزارش که به HOO داده میشود قبل از اول دلو بوده و بعداً بصورت منظم در
هر سه ماه ادامه می یابد.

تأثیر: هر نهاد پلان تطبیقی مبارزه با فساد اداری خود را خواهد فهمید.

پاسخ: کمیته نظارت و ارزیابی هیچ راپور رسمی از طرف اداره عالی نظارت دریافت
نموده است، اما تائیدات جداگانه نشان می دهد که بعضی نهاد های وجود دارد که
قبلا سه اولویت های شان را تنظیم وبملاحظه آن به اداره عالی نظارت گزارش می
دهند.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

تحلیل: به اساس راپور های غیررسمی تعدادی از ادارات این بنچمارک را در سال گذشته (۲۰۱۱) تطبیق ولی اجرات شان هیچ ارتباطی با سه اولویت مبارزه با فساد اداری نداشته و مبین فعالیت های عادی شان میباشد. بناً اداره عالی نظارت تصمیم برآن گرفت تا موضوع را مستقیماً با آنها مطرح وبا آنها درعرصه سه اولویت مبارزه با فساد اداری همکاری نماید.

نتیجه: این سفارش قسمتاً تطبیق شده است، اداره عالی نظارت باید بداند که آیا مسئولین نهاد های مربوطه سه اولویت را درک کرده اند یا خیر، کمیته نظارت و ارزیابی چگونگی تطبیق سه اولویت مبارزه با فساد اداری را تعقیب خواهد کرد.

۴.۱: سفارش چهارم:

اداره عالی HOO با همکاری دارالانشاء کمیته مشترک نظارت و ارزیابی رهبری را بدوش گرفته و فعالیت های همه نهاد ها، نمایندگان جامعه مدنی، مؤسسات غیر دولتی (NGOs) و سکتور خصوصی را به منظور گرد آوری استراتژیهای مبارزه علیه فساد در یک نسخه واحد، هم آهنگ میسازد. گروپ های کاری ویژه (که فوقاً تحت عنوان سفارش ۲ از آن نام برده شد) منحيث همکاران اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری HOO در همه نهاد ها همکاری مینمایند .

ساختار استراتژی ملی مبارزه علیه فساد اداری افغانستان (۱۳۸۷_۱۳۹۱) برای استراتژی جامع جدید، منحيث یک نقطه آغاز استفاده میشود. البته به شیوه که فصول ۲ و ۳ آن باید بصورت مطلق معیار های استراتژی مبارزه علیه فساد اداری را احتوا نماید (معیار های جدید و معیار های که از سایر استراتژی ها مانند استراتژی آقای پوهاند عظیمی گرفته میشود همه باید مبین فعالیت های مبارزه علیه فساد باشد). اولین جلسه HOO و دارالانشاء کمیته مشترک نظارت با نهاد های مربوط و نمایندگان جامعه مدنی قبل از ۳۰ قوس ۱۳۹۰ برگزار می گردد در این جلسات یک پلان کاری مؤثر به منظور طرح مسوده استراتژی جامع و واحدی که الی ۱۵ جواز ۱۳۹۱ تصویب می گردد ساخته میشود.

د رساحه معیار های مبارزه علیه فساد اداری مورد نیاز فصول ۲ و ۳ استراتژی تکمیل شده جدید باید حاوی عناصر ذیل باشد.

- پیش بینی معیار ها،
- نهاد ها یا ادارات مسئول،
- چوکات زمانی برای تطبیق،
- بنچمارک ها برای عملی نمودن

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

- و مصارف تخمین شده.

یک بخشی از استراتیژی برای موضوع نظارت از تطبیق و عواقب عدم تطبیق یا تطبیق ضعیف استراتیژی، اختصاص داده میشود.

البته این بخش (شامل جزای قانونی حمایت اجرایی و یا سایر پیامد ها برای مقامات ارگانه‌ای مسئول) نیز میباشد. استراتیژی توسط یک مقام بلند پایه کشور تصویب میگردد. رئیس جمهور کشور از ضرورت هم آهنگ سازی استراتیژی ها، تحت نظارت HOO آگاه ساخته میشود.

۴.۱: بنچمارک چهارم:

رئیس جمهور آگاه ساخته شده و اولین جلسه گروپ کاری ویژه چندین نهاد های ذیربط برگزار میگردد و همچنان پلان عملیاتی هم قبل از ۳۰ قوس طرح و تصویب میگردد.

تأثیر: دولت افغانستان یک استراتیژی جامع مبارزه با فساد اداری خواهد داشت.

پاسخ: هیچ راپوری از اداره عالی نظارت دریافت نه گردیده است.

تحلیل: اداره عالی نظارت هیچ گروپ کاری را ایجاد نه کرده است.

نتیجه: این سفارش تا اکنون تطبیق نشده است و در صورت نبود یک ارگان هماهنگ کننده، کمیته نظارت و ارزیابی از تاریخ ۰۶.۰۲.۱۳۹۱ کار خود را روی آن موضوع آغاز و گروپ نهاد های مربوطه را در تکمیل آن قبل از ۱۰.۰۵.۱۳۹۱ موظف مینماید.

۵.۱: سفارش پنجم:

دفتر UNAMA منیث یک نهاد مناسب و مؤثر بین المللی جلسه را قبل از ۱۵ دسمبر ۲۰۱۱ به اشتراک نمایندگان تمام قوا، مؤسسات و نهاد های بین المللی برگزار مینماید تا پلان کاری را به منظور تسوید و تصویب استراتیژی بین المللی مبارزه علیه فساد در افغانستان طرح و مورد استفاده قرار دهند. معیاد که برای تسوید و تصویب استراتیژی فوق الذکر تعیین می گردد لزوماً قبل از اول جون ۲۰۱۲ یا ۱۱ جوزای ۱۳۹۱ میباشد. استراتیژی بچین المللی مبارزه علیه فساد افغانستان حاوی مطالبات ذیل میباشد.

- معیار ها

- نهاد یا ارگان مسئول

- چوکات زمانی برای تطبیق استراتیژی

- بنچمارک های لازم برای تطبیق و عملکرد

- مصارف و قیمت تمام شد تخمینی

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

همچنان قابل تذکر است که یک بخش جداگانه از استراتیژی برای موضوع نظارت از تطبیق و عواقب عدم تطبیق یا تطبیق ضعیف و نا مکمل احکام استراتیژی اختصاص داده میشود، (البته این بخش شامل ضمانت های اجرایی، جزای قانونی و سایر پیامدها برای مقامات و رهبری ارگانهای مسئول نیز میباشد).

۵.۱: بنچمارک پنجم:

اولین جلسه برگزار و پلان کاری (تسویید و تصویب استراتیژمبارزه علیه فساد اداری بین المللی درافغانستان) قبل از ۱۵ دسمبر ۲۰۱۱ طرح و تصویب گردد.

تأثیر: فعالیت های مبارزه با فساد اداری با جامعه بین المللی هماهنگ می گردد.
پاسخ: دفتر UNAMA پاسخ شان را از طریق ایمیل بتاريخ ۱۰.۰۵.۲۰۱۲ فرستاد.
تحلیل: دفتر UNAMA در مورد پیشنهاد کمیته نظارت و ارزیابی با سایر نمایندگان جامعه بین المللی بحث های داشته است. دفتر UNAMA با همکاری تمویل کننده گان دیگر روی یک سندی که شیوه های دو جانبه و چندین جانبه که بتواند دولت افغانستان را در عرصه مبارزه با فساد اداری کمک نماید کار می کنند.
نتیجه: این سفارش قسمتاً تطبیق شده است، زمانیکه سند تکمیل شد کمیته نظارت و ارزیابی محتوای آنرا مورد ارزیابی قرار خواهند داد.

۶.۱: سفارش ششم:

اداره عالی HOO، UNAMA و اداره شفافیت (در صورت ضرورت SIGAR) در تمام جلسات که در آن مسوده سازی استراتیژی ها مطرح باشد، دارالانشاء کمیته MEC را نیز دعوت مینماید.

تأثیر: در صورت تحقق بنچمارک کمیته نظارت و ارزیابی از فعالیت های مبارزه با فساد اداری جامعه بین المللی بیشتر آگاه می گردد.
پاسخ: هیچ پاسخی ارائه نه گردیده است.
تحلیل: (۱) اداره عالی نظارت هرگز کمیته نظارت و ارزیابی را در جلسات شان دعوت نموده اند، (۲) UNAMA کمیته نظارت و ارزیابی را در (گروپ کاری شفافیت و حسابدگی جامعه بین المللی ICTAWG) دعوت نموده است که من حیث یک گروپ کاری سهیم ساختن معلومات است؛ (۳) امکان دارد که روی شفافیت استراتیژی کار نموده باشد اما کمیته در جریان قرار ندارد؛ (۴) کمیته نظارت و ارزیابی از SIGAR نیز کدام راپور را دریافت نه کرده است.
نتیجه: این سفارش تطبیق نشده است.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

ب: در سطح تاکتیکی

تقویه و بهتر سازی طرز العمل های گمرکی:

قانون گمرکات مستلزم تجدید نظر و اصلاح می باشد. مقام ریاست جمهوری هدایت فرموده اند تا مواد ۲۳ و ۲۷ قانون مذکور اصلاح شود ولی تا کنون کدام اقدامی در جهت اصلاح مواد فوق صورت نگرفته، بنأ قابل اندیشه میباشد.

مبتنی بر مباحثی که با منابع ذیعلاقه صورت گرفته است بر مستقل شدن اداره گمرکات تاکید گردیده تا با کسب صلاحیت و مسئولیت بیشتر مورد کنترول بیشتر قرار گرفته و تقاضای را که مارکیت از استقلالیت گمرکی دارد تامین شده باشد زیرا تا اکنون که گمرکات در چوکات وزرات مالیه فعالیت دارد شهرت زیاد آغوشته با فساد را بخود کسب کرده و پیوسته مورد انتقاد قرار دارد. در رابطه به موظفین کنترولی هم صحبت های بعمل آمده که وزارت مالیه با وجود داشتن نمایندگی های با صلاحیت کنترولی در وزارت خانه ها و ارگانهای دولتی قادر به نظارت و کنترول مؤثر اجراءات آنها شده نتوانسته است.

کشوری که عواید و مصارف آن عمدتاً متکی بر واردات اشیا میباشد لازم است که از مقررات مؤثر گمرکی و روش های کاری خوبی برخوردار باشد.

در اسناد استراتیژیک و پالیسی های مبارزه علیه فساد اداری بر استقلالیت اداره گمرکی و اولویت قرار دادن اصلاح تعرفه و قانون گمرکات تاکید بیشتر گردیده است.

مردم، چطوری که در ساحات مختلفی از حقوق خویش آگاهی ندارند در زمینه گمرکات و مقررات آن هم آگاهی نداشته و در نهایت آنچه که مامور گمرک و کمیشن کاران گمرکی از قانون و مقررات نام می برند پذیرفته و تن در می دهند. بنأ اصلاح، قانون، مقررات، طرز العمل ها و بلند بردن ظرفیت کار کنان گمرکی بصورت کل و مقرری های مبتنی بر شایستگی و استحقاق بصورت خاص مورد نیاز است تا حتی الامکان جلو فساد گرفته شده و قناعت مردم هم فراهم گردیده باشد.

۷.۱: سفارش هفتم:

برای بهتر و شفاف ساختن امور گمرکی اتخاذ تدابیر ذیل مورد نیاز است.

- بصورت بلا استثناء کمیشن کاران از گمرکات منع قرار داده شده و ماده مربوطه به کمیشن کاران در گمرک از قانون حذف شود
- طرز العمل های دقیق که بتواند ارزش و قیمت اصلی اجناس وارداتی و صادراتی را تثبیت نماید ساخته شود (مانند استفاده از بجک های اصلی و مقایسه قیمت های اجناس با قیمت های رسمی قبلاً راجستر شده در گمرک) این پروسه را

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

می توان از استراتیژی ضد فساد که تحت ریاست آقای عظیمی ساخته شده است انکشاف بخشید.

- تعرفه گمرکی باید تجدید نظر و اصلاح شود (درین مورد همه مراجع و ارگان های ذیربط مانند وزارت های تجارت، اقتصاد، زراعت، صحت عامه و امثالهم باید اشتراک ورزند و همکاری نمایند).
- طرزالعمل های مؤثری بکار برده شود که نوعیت و کیفیت قانونی اجناس را در سرحدات و در داخل کشور تشخیص تثبیت و کنترل نماید.
- صلاحیت های مشخص و غیر قابل انتقال به کارکنان گمرک در سرحدات و گمرکات مرکزی تفویض گردد

وزارت مالیه باید بخاطر تسوید یک قانون مترقی و جامع گمرکات (که با شرایط افغانستان مساعد باشد) گروپ کاری را الی ۳۰ عقرب ایجاد و از همه منابع و مراجع ذیربط دعوت بعمل آورد تا در تعدیل و تسوید قانون و ایجاد طرزالعمل های مؤثر کاری با گروپ یا هیئت توظیف شده همکاری نمایند این مراجع عبارت خواهند بود از وزارت های عدلیه، تجارت، اقتصاد، صحت عامه، زراعت، (اداره عالی مبارزه با فساد) اداره عالی کنترل و تفتیش و اتاق های تجارت و صنایع.

پلان کاری این تعدیل، و تسوید و طرزالعمل قبل از ۳۰ عقرب آماده شود.

۷.۱: بنچمارک هفتم:

گروپ کاری با اشتراک نماینده های با صلاحیت مراجع ذیربط در چوکات وزارت مالیه جلسات شان را برگزار کرده و پلان کاری مورد نظر را قبل از ۳۰ عقرب و مسوده قانون و طرزالعمل مورد نیاز را قبل از تاریخ (۳۰ دلو سال ۱۳۹۰) تکمیل و به وزارت عدلیه ارسال می نماید.

تأثیر: گراف فساد اداری در ادارات گمرکی کاهش یافته و باعث افزایش درآمد دولت می گردد.

پاسخ: ریاست گمرکات مواصلت ورزیده است.

تحلیل: براساس بازدیدهای کمیته با ریاست گمرکات و مکتوب این ریاست، وزارت مالیه مواد ۲۳ و ۲۷ قانون گمرکات را تعدیل نموده و غرض بازننگری به ریاست انیستیتوت امور قانون گذاری وزارت عدلیه فرستاده است. براساس مکتوب شماره ۳۴۲ مؤرخ ۱۳۹۱/۰۱/۳۰ وزارت عدلیه، طرح مسوده تعدیلات قانون گمرکات تهیه گردیده و برای اجراءات بعدی به اداره امور و دارالانشای شورای وزیران فرستاده شده است. بعد از بررسی اوراق منضمه مکتوب متذکره، تشخیص شد که در حدود ۳۸ مورد تعدیل و بعضی از اضافات در قانون گمرکات صورت گرفته است.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

فقره دوم ماده ۲۳ این قانون طوری ذیل تعدیل گردیده است:

" محصول جدید گمرکی براساس پیشنهاد وزرای تجارت و صنایع، اقتصاد، زراعت، آبیاری و مالداري، و رئیس عمومی گمرکات با تأیید وزیر مالیه، وضع می گردد." هم چنان تعدیل بندهای ۴، ۵، ۷، ۹، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵ و ۱۶ فقره دوم ماده ۲۷ قانون گمرکات پیشنهاد گردیده است.

ریاست عمومی گمرکات ذریعه مکتوب رسمی به همه ادارات گمرکی هدایت داده است تا از ورود غیرقانونی اشخاص جلوگیری کنند. مقایسه صورت حساب اصلی با صورت حسابی تهیه شده قبلاً با نصب سیستم ASYCUDA انجام شده است. ریاست عمومی گمرکات طرح لغو کمیشن کاری را در پروسه گمرکی رد نموده و استدلال نموده که وجود کمیشن کاری در حال حاضر یک امر ضروری می باشد. طرزالعمل تعرفه گمرکی به دلیل عدم موجودیت نقاط فساد برانگیز، ضرورت به تعدیل ندارد. ریاست عمومی گمرکات به این باور است که وجود کمیشن کاری برای تسریع امورگمرکی یک نیاز است و در صورت الغای آن، نظم پروسیچرهای داخلی گمرکی مختل شده و موجب فساد بیشتر خواهد گردید.

نتیجه: پیشنهاد قسمتاً تطبیق شده است. اما تغییرات به وجود آمده به حدی نیست که ملاحظات کمیته نظارت و ارزیابی را رفع کند. بنابراین، کمیته نظارت و ارزیابی از سترمحکمه افغانستان استهداء نموده که آیا طرح تعدیل ماده ۴۲ قانون گمرکات با احکام قانون اساسی مطابقت دارد و یا خیر؟

۸.۱: سفارش هشتم:

تکنالوژی های معلوماتی مشخص که در گمرکات سرحدی و گمرکات مرکزی بمنظور معاینه و ملاحظه اجناس مفید و مؤثر ثابت میشوند کار گرفته شود وزارت مالیه باید قبل از ۱۵ قوس ۱۳۹۰ امکانات تمویل این اسباب را فراهم نماید.

۸.۱: بنچمارک هشتم:

امور ادارات گمرکی قبل از ۳۰ قوس بررسی می شود.

تأثیر: گراف فساد اداری در ادارات گمرکی کاهش یافته و درآمد دولت افزایش می یابد.

پاسخ: براساس مکتوب رسمی ریاست عمومی گمرکات که به آدرس کمیته نظارت و ارزیابی مواصلت ورزیده است، ارزیابی ریاست گمرکات تکمیل گردیده است.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

تحلیل: تکنالوژی جدید قبلاً برای ثبت بازرسی ها، جلوگیری ها و ضبط اموال در ادارات گمرکی انکشاف داده شده است. استفاده نرم افزار نصب شده توسط سایر ادارات سهل بوده که مقامات حکومت افغانستان می توانند از آن برای مدیریت خسارات استفاده کنند. نصب تکنالوژی معلوماتی برای ثبت ارزیابی ها در مناطق سرحدی و نقاط بازرسی به دولت افغانستان خصوصاً به ادارات گمرکی کمک می کند تا مقدار دقیق اموال وارده و صادره را تعیین و تثبیت کند. هم چنان نصب تکنالوژی معلومات باعث خواهد شد تا گراف قاچاق اموال کاهش یابد.

نتیجه: سفارش کاملاً تطبیق گردیده است. هم چنان کمیته مصمم است تا همه ادارات گمرکی را در سرتاسر کشور بررسی کند که آیا از این تکنالوژی پیشرفته استفاده می کند و یا خیر؟

۹.۱: سفارش نهم:

گروپ های سیار کاری به اشتراک نماینده های معتبر وزارت های تجارت، مالیه و داخله و ادارات مستقل امنیت ملی، مبارزه علیه فساد اداری کنترول و تفتیش و ستندرد ملی در کابل، کندهار، بلخ، هرات، ننگرهار و کندز طوری ایجاد گردند که بعضی از مواد مشخص وارداتی و صادراتی را از لحاظ کمی و کیفی کنترول نموده متخلفین وارد کننده و صادر کننده را قانوناً پیگیری نمایند.

این بررسی و کنترول معمولاً در گمرکات سرحدی، شهری، شاهراه ها، و شهر ها صورت میگیرد.

اعضای این گروپ کاری سیار باید همه اشخاص متخصص ماهر صادق و با تجربه باشند که با مسئولیت وزرا و روسای ادارات مربوط انتخاب و توظیف میگردند.

این اشخاص (اعضای گروپ سیار کاری) توسط جلالتمآب معاون دوم رئیس جمهور ارزیابی و مقرری شان منظور میگردد.

ریاست امنیت ملی ریاست این گروپ را عهده دار بوده و نزد مقامات پاسخگو می باشد.

نماینده های باصلاحیت وزارت ها ادارات ذیربط پلان و مکانیزم کاری این گروپ های متحرک را ترتیب کرده و ریاست امنیت ملی آن را غرض منظوری به کمیته اقتصادی شورای وزیران ارایه می نماید.

یادداشت: نماینده های وزارت مالیه و اداره مستقل ستندرد ملی بخاطر شامل این گروپ سیار ضربتی کاری نشده اند تا از تضاد منافع که متصور است جلوگیری شده باشد.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

جلالتمآب معاون دوم رئیس جمهور راپور اجراءات گروپ متذکره را ربعوار ملاحظه نموده و در صورت لزوم هدایت میدهند تا مطالب توسط رئیس عمومی امنیت ملی به کمیته اقتصادی و شورای وزیران گزارش داده شود.

معاون دوم رئیس جمهور گروپ کاری را رهنمایی نموده ادامه کار اعضا و یا تعویض بعضی از آنها را منظور می نمایند.

راپور و گزارش گروپ متحرک کاری در هر سه ماه غرض آگاهی نهاد های ذیربط، مردم و جامعه مدنی به نشر میرسد.

بعد از تشکیل این گروپ کاری نماینده های اذیت کننده، جنایی، امنیت، حارنوالی و حتی پولیس گمرکی از گمرک ها و شاهرها برچیده شده اجازه نه یابند که در امور گمرکی مداخله نموده موجبات فساد و اذیت مامورین گمرکی و تجار را فراهم سازند.

۹.۱: بنچمارک نهم (الف):

گروپ کاری متحرک ولایات اجراءات شان را قبل از ۱۵ قوس سال روان آغاز می نمایند.

۹.۱: بنچمارک نهم (ب):

وزارت ها و ادارات ذیربط پلان ها و مکانزم کاری مربوط به گروپ کاری متحرک را طرح و از طریق ریاست امنیت ملی قبل از ۳۰ عقرب منظوری مقام معاونیت دوم ریاست جمهوری را حاصل می نمایند.

۹.۱: بنچمارک نهم (ج):

گروپ کاری متحرک با همه اسباب و لوازم کاری بشمول (لابراتوار های متحرک آزمایش و کنترل کیفیت) قبل از ۱۵ قوس مجهز ساخته میشوند. وزارت مالیه مکلف است همه ضروریات گروپ ها را تمویل نماید.

تأثیر: گراف فساد اداری در ادارات گمرکی کاهش یافته و باعث افزایش درآمد مالی دولت می گردد.

پاسخ: براساس مکتوب واصله ریاست عمومی گمرکات به آدرس کمیته، ریاست عمومی گمرکات به این باور است که نیازی با ایجاد قوه های سیار کاری نیست.

تحلیل: براساس گفته های ریاست عمومی گمرکات، ایجاد قوه سیار کاری نیاز به بودجه زیاد دارد و باعث خواهد شد تا گراف فرار از مالیه افزایش یابد. در صورتی که مدل مدیریت سرحدات تطبیق گردد، تشویش های ناشی از فرار مالیه نیز رفع شده و ضرورت به قوه سیار کاری نمی باشد. ریاست عمومی گمرکات به این باور است که تطبیق سیستم مدیریتی سرحدات در تمام ادارات گمرکی و نقاط بازرسی موجب جلوگیری مداخلات غیر ضروری سایر ادارات مانند پولیس سرحدی، استخبارات و

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

وزارت تجارت خواهد گردید. ریاست عمومی گمرکات سیستم متذکره را قبلاً در اداره گمرکی حیرتان بحیث یک برنامه آزمایشی تطبیق کرده است. براساس گفته های ریاست عمومی گمرکات، هدف اصلی تطبیق این سیستم این است تا امور گمرکی فقط توسط مسئولین گمرکی کنترل گردد. به عنوان مثال: وظیفه پولیس سرحدی تأمین امنیت سرحدات و جلوگیری از ورود مواد مخرب امنیتی می باشد اما متأسفانه آنها عموماً به امور مربوط به گمرکات مداخله می کنند.

نتیجه: سفارش تطبیق نگردیده است.

۱۰.۱: سفارش دهم:

فساد بنا بر ورود اموال بی کیفیت

ورود مواد نفتی، مواد طبی و ادویه جات، مواد غذایی، زراعتی و مواد ساختمانی در کشور اکثراً منابع فساد گردیده اند. بعضی از این مواد بی کیفیت بصورت قاچاق و بعضی هم از طریق گمرکات و مجاری رسمی وارد میشوند که عرصه های مختلف حیات صحت، اقتصادی، زراعتی و صنعتی جامعه را در کشور متضرر گردانیده اند.

شورای وزیران ج.ا. ط ی مصوبه شماره (۱۱) مؤرخ ۱۰ / جوزا / ۱۳۹۹ شان به وزارت های تجارت، مالیه، زراعت، ریاست عمومی حفاظت محیط زیست و اداره مستقل ستندرد ملی هدایت داده بودند تا در موارد ذیل اقدامات عاجل بعمل آورند.

- عقد قرار داد با یکی از کمپنی های معتبر خارجی تا اجناس وارده را از لحاظ کیفیت و ستندرد ملی در سرحدات و گمرکات محصولی معاینه می نمودند. این قرار داد موقتی بوده زمانیکه ظرفیت کمی و کیفی ریاست ستندرد ملی بهتر می گردید وظیفه کمپنی خارجی خاتمه یافته و این مسئولیت را اداره ستندرد به عهده میگرفت.

- تهیه لابراتوار های سیار آزمایش اجناس، تا اجناس وارده خاصاً مواد نفتی و گازی را در شاهرها، ایستگاه های فروش پترول و دیزل، گاز و ذخایر آنها معاینه کرده متخلفین را به پنجه قانون می سپاریدند
با تاسف حکم فوق تطبیق نگردید و انحصارگران به خاطر آسوده به ورود مواد مورد نظر شان ادامه داده و میدهند.

۱۰.۱: بنچمارک دهم:

وزارت ها و ادارات مسئول که در حکم مصوبه فوق وظیفه گرفته اند مکلف می باشند در تطبیق احکام آن، پیرامون هر دو مورد فوق الذکر حد اکثر الی سه ماه اجراءات قاطع بعمل آورند.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

تأثیر: کاهش توريد اموال بی کیفیت.

پاسخ: هیچگونه پاسخ رسمی از آدرس ریاست عمومی گمرکات عنوانی کمیته نظارت و ارزیابی مواصلت نورزیده است.

تحلیل: ریاست عمومی گمرکات شدیداً سیستمی را که بر اساس آن محموله های تجارتي قبل از قبل توسط یک کمپنی مجاز بررسی گردد و جواز ورود به آن محموله داده شود و بعداً جواز متذکره به ادارت گمرکی ارجاع گردد، حمایت می کند. وزارت تجارت و صنایع نیز از توظيف یک کمپنی مجاز غرض بررسی اموال حمایت می کند. ریاست عمومی گمرکات به این باور است که پیشنهاد نصب لابراتوارهای آزمایشی سیار برای ادارات گمرکی، یک کار مناسب نیست (به مکتوب ریاست عمومی گمرکات مراجعه گردد). از طرف دیگر وزارت تجارت و صنایع از نصب لابراتوارهای آزمایشی سیار حمایت می کند.

نتیجه: سفارش تطبیق نگردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی تصمیم اتخاذ نموده تا محدوده زمانی این سفارش را الی ماه اگست سال ۲۰۱۲ میلادی تمدید نموده و بر تطبیق سفارش و مصوبه شورای وزیران اصرار نماید.

افزایش فعالیت های انفاذ قانون علیه فساد اداری:

طی سالهای اخیر اداراتی ایجاد گردیدند که موازی با اداره عالی لوی حارنوالی و پولیس در راستای مبارزه علیه فساد اداری کار می کردند. اکثریت این ارگانها به شمول هیئت تشخیص و تحقیق آنها متأسفانه موفق به ایفای مبارزه مؤثر نشده که بنأ متهمین اکثر قضایا که تشخیص و تحقیق گردیده اند به جزای اعمال شان رسانیده نشده اند

پولیس که مامور کشف فساد می باشد قضایا را به حارنوالی احاله مینماید. اینکه صلاحیت تعقیب را در حارنوالی ندارد اکثرأ نتایج قضایا به ابهام گراییده و در نهایت موجبات خدشه دار شدن وظایف و مسئولیت های پولیس را فراهم نموده است.

ریاست امنیت ملی هم در مسائل جمع آوری معلومات دخیل بوده و فعالیت های داشته اند ولی ایشان هم فاقد صلاحیت تعقیب در زمینه قضایا می باشد. و اداره عالی لوی حارنوالی هم بنابر مشکل کمی ظرفیت و مسلکی بودن افراد شان به مبارزه یی که توقع می رفت موفق شده نتوانسته است.

هدایات استراتیژی انکشاف ملی افغانستان ANDS که روی مبارزه علیه فساد اداری صادر شده است بنا بر عوامل ذیل مورد توجه و عمل قرار گرفته نتوانسته است:

- عدم موجودیت یک چوکات واضح و روشن قانونی مبارزه علیه فساد اداری
- نبود فهم و یا اراده تطبیق قانون

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

- عدم وضاحت نقش رهبري کننده و موجوديت رقابت های ناسالم بين ارگانها و نهاد های ذيربط
- نبود حمايت و موجوديت فساد در نظام سياسي
- عدم مصونيت کارمندان که روی قضايای فساد کار می نمایند، تخويف و تهديد آنها توسط قدرتمندان.
- فقدان ظرفيت و نبود تحرک لازم انکشافی در زمینه مبارزه عليه فساد موجوديت تنفيذ مؤثر قانون که فساد را هدف قرار دهد موضوع مهم و قابل ملاحظه هر کشور می باشد.
- اگر قانون موفقانه تطبيق شود، اعتماد اتباع کشور بالای نهاد های دولتي شان بيشتر می گردد. ايشان به حاکميت قانون باورمند شده و کوشش می نمایند که ايشان نیز حتی الامکان از آن پیروی نمایند، و سعی بعمل می آورند تا معيارهای مبارزه عليه فساد را که دولت وضع می کند مورد احترام قرار داده، رعايت و تطبيق نمایند. (مانند معيار ها و اقدامات جلوگیری فساد اداری)
- اگر اين پروسه انفاذ قانون موفق نبوده و آلوده با فساد باشد مردم به هيچ نهاد و هيچ فردی که درين راستا کار می نماید احترام نمی گزارند. و بصورت عموم آنها نیز از قانون پیروی نکرده و به هيچ يک از معيارها و اقدامات که عليه فساد وضع می شود وقتی قابل نمی گردند.
- در افغانستان تنفيذ قانون عليه فساد اداری بنابر شرایط آفاقی و انفسی خیلی ها قابل ملاحظه و ناموفق است که خود یکی از خطرناک ترين نیروی محرکه فساد در کشور گردیده اعتبار و حیثیت مقامات دولت را شدیداً خدشه دار گردانیده است.
- طوريکه کمیته MEC بعضی انکشافات مثبتی را در اجراءات اداره عالی ستره محکمه ادارات عالی مبارزه عليه فساد اداری HOO و کنترول و تفتيش CAO تشخيص نموده در مقابل چنين ارزیابی گردید که پولیس و حارنوالی با وجود موجوديت ارگان های مبارزه عليه جرایم سنگین و اداره مبارزه عليه فساد اداری درچوکات ادارات شان انکشافات که توقع برده می شد نداشته اند.
- زیرا اگر موفقیت های درین راستا تحقق پذیر میگردد انتقادات شدیدی که بدولت توجهی گردیده مرفوع و یا حداقل کاهش می یافت
- طور مثال اداره عالی کنترول و تفتيش مدعی است که از سال ۱۳۸۴ بدینسو از مجموع ۲۵۰ قضیه که به اداره عالی لوی حارنوالی ارجاع نموده، نتایج صرف ۳۰ قضیه روشن و سرنوشت متباقی آنها همچنان نا معلوم بوده و در حالت ابهام قرار گرفته این

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

حالت پیام آور واقعیتی است که یک هماهنگی کاری بین اداره عالی و سایر نهاد ها
طوریکه لازم است موجود نمی باشد.

موضوع فعالیت های انفاذ قانون در رابطه به مبارزه علیه فساد اداری از چندین سال
بدینسو توجه دانشمندان و متخصصین کشور را جلب کرده است.

چنانچه در این رابطه در استراتیژی ضد فساد جمهوری اسلامی افغانستان (استراتیژی
آقای پوهاند عظیمی) و فصل چهارم استراتیژی انکشاف ملی افغانستان ۱۳۸۷-۱۳۹۱
نیز تذکراتی بعمل آمده است. باوجود که پیشنهادات بسیار با ارزش در هر دو سند
دیده میشود ولی هیچ نوع پیشرفت قابل ملاحظه به استثناء بعضی تغییرات کوچک
اداری، انکشافات دیگری صورت نگرفته است.
روی دو مسئله ذیل باید توجه شود.

- بلند بردن ظرفیت های اداره لوی حارنوالی،
- تجهیز و تقویت نهاد مستقل و اختصاصی ضد فساد که با داشتن پولیس از
صلاحیت تحقیقاتی و تعقیب قضایا برخوردار باشد
- بخاطر تحقق بخشیدن اهداف فوق مطالعات مقدماتی مورد نیاز است تا مبتنی بر آن
پیشنهاد جامعی ترتیب و تصامیم لازم اتخاذ شده بتواند.

۱۱.۱: سفارش یازدهم:

مبتنی بر هدیات صفحات ۶۳ الی ۷۵ همچنان از صفحه ۸۰ الی ۸۷ استراتیژی ضد
فساد جمهوری اسلامی افغانستان (استراتیژی آقای پوهاند عظیمی) و فصل تقویت
اجرای فعالیت های ضد فساد استراتیژی انکشاف ملی ۱۳۸۷-۱۳۹۱ "نهاد های مسئول
مندرج آن صفحات، گزارشات کوتاهی را در رابطه به تطبیق هدیات پیش بینی شده
صفحات یاد شده استراتیژی های مذکور الی (۳۰ قوس ۱۳۹۰)، تهیه و آماده می
سازند.

۱۱.۱: بنچمارک یازدهم:

گزارشات تهیه و به دارالانشاء کمیته نظارت و ارزیابی تسلیم داده میشود.

تأثیر: تمام وزارت ها فعالیت های مبارزه با فساد اداری شان را به شکل درست
مشخص می نمایند.

پاسخ: راپور بعضی نهاد ها رسیده است اما هیچ کدام آن مطابق سفارشات کمیته
نیست.

تحلیل: تمام وزارت ها و نهاد ها دولتی مکلف اند تا بخش های استراتیژی ملی مبارزه
با فساد اداری را تطبیق نموده و به اداره عالی نظارت راپور دهند. تطبیق سفارشات

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

ممکن در جریان باشد اما کمیته نظارت و ارزیابی در جریان نیست. وزارت امور داخله، لوی څارنوالی، وزارت دفاع ملی، وزارت مالیه و وزارت زراعت راپور شان را در مورد اقدامات مبارزه علیه فساد اداری به کمیته ارسال نموده اند.

نتیجه: این سفارش تطبیق نه گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی این سفارش را با نهاد های دیگر پیگیری می نماید و تقاضا می نماید تا یک راپور دو صفحه ای را در مورد فعالیت های مبارزه با فساد اداری تهیه نمایند.

۱۲.۱: سفارش دوازدهم:

اداره لوی حارنوالی قبل از ۳۰ عقرب ۱۳۹۰ گزارشی را در رابطه به قضایای جرایم فساد اداری سالهای ۸۸ و ۸۹ که توسط ارگانهای پولیس، اداره عالی نظارت HOO و اداره کنترول و تفتیش به اداره عالی حارنوالی احاله شده ترتیب و به مراجع ذیربط ارایه می نماید.

این گزارش حاوی مطالب ذیل میباشد

- تشریح مختصر قضایا و تذکر از تعداد اسناد هر قضیه که اداره کنترول و تفتیش، اداره عالی نظارت و پولیس به حارنوالی ارجاع نموده اند
 - توضیح تاریخ تسلیم دهی قضایا به اداره عالی لوی حارنوالی
 - تاریخ صدور فیصله های حارنوالی
 - چگونگی فیصله های حارنوالی در رابطه به قضایای مورد نظر
 - کاپی از دلایل که مبتنی بر آن تحقیق و بررسی عملی نشده است
- اداره لوی حارنوالی بایست حتی الامکان **دیتابیس تمام قضایای** سالهای اخیر را به تفکیک تاریخ ثبت و کیفیت قضیه جهت پیگیری و تجدید معلومات، قبل از ۳۰ دلو ۱۳۹۰ ایجاد و مورد استفاده قرار دهد.

۱۲.۱: بنچمارک دوازدهم:

گزارش اجراآت سفارش شده قبل از ۳۰ قوس ۱۳۹۰ و کاپی معلومات دیتابیس قبل از آغاز سال نو به دارالنشای کمیته مشترک MEC تسلیم داده میشود

تأثیر: سطح شفافیت و حسابدگی لوی څارنوالی را در رسیدگی به قضایای مبارزه با فساد اداری بلند می برد.

پاسخ: یک راپور خلاصه لوی څارنوالی که فعالیت های آنها را از تاریخ ۱۳۸۸.۱۲.۱ الی ۲۹.۱۲.۱۳۹۰ در بر می گیرد توصل ورزیده است.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

تحلیل: وزارت امور داخله راپورې را ارسال نموده است که بیانگر یک سلسله معلومات در مورد قضایای فساد اداری می باشد. به همین گونه، لوی څارنوالی یک لست کوتاه و نامکمل قضایای فساد اداری را نیز فرستاده است. با وجودیکه اعضای دارلانشا کمیته نظارت و ارزیابی ملاقات های با لوی څارنوالی داشته و از رئیس بخش واحد مبارزه با فساد اداری لوی څارنوالی نیز خواهش نموده تا معلومات و مشخصات مکمل قضایای فساد را در دسترس کمیته قرار دهند، اما آنها صرف یک راپور خلاصه و ناکافی را که شامل بعضی ارقام در مورد قضایا می باشد فرستاده اند.

نتیجه: این سفارش قسمتاً تطبیق شده است، کمیته نظارت و ارزیابی این را پیگیری خواهد نمود و از لوی څارنوالی تقاضا می نماید تا یک راپور مفصل را تهیه و ارائه نماید.

۱۳.۱: سفارش سیزدهم:

وزارت عدلیه، وزارت داخله، اداره لوی څارنوالی، اداره عالی نظارت HOO، اداره ارگان های محل و اداره کنترول و تفتیش پیشنهاد مختصری را در رابطه به موقف، صلاحیت و وظایف ارگان مستقل و اختصاصی اداره مستقل مبارزه ضد فساد که با تحقیق و تعقیب قانونی، مهمترین قضایای فساد سروکار خواهد داشت، الی ۳۰ قوس ۱۳۹۰، تهیه نماید.

۱۳.۱: بنچمارک سیزدهم:

پیشنهاد مورد نظر نوشته شده و یک نسخه آن قبل از ۳۰ قوس ۱۳۹۰ به ادارالانشاء کمیته نظارت و ارزیابی ارسال میگردد.

تأثیر: نظریات در مورد ایجاد امکان یک ارگان مبارزه با فساد اداری در افغانستان جمع آوری خواهد گردید.
پاسخ: هیچ پیشنهادی تا کنون دریافت نه گردیده است.

تحلیل: نسبت عدم موجودیت چنین پیشنهادی، کمیته نظارت و ارزیابی نمی تواند تحلیلی نماید.
نتیجه: این سفارش تطبیق نه گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی تلاش خواهد ورزید تا یک سلسله معلومات را از نهاد های فوق الذکر بدست آرد.

ساده سازی طرز العمل های اداری:

اکثر فساد های معمول در افغانستان از طرز العمل های پیچیده و طویل کاری ارگانها و ادارات ناشی گردیده است، این طوالت و پیچیدگی کار ها به کارمندان فاسد فرصت های را مساعد ساخته است تا در حین اجرای کار و عرضه خدمات به مردم به فساد و رشوه ستانی متوصل شده و موجبات آزار و اذیت مردم را فراهم سازند. عدم آگاهی مردم

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

از حقوق حقه شان در ایجاد و تداوم فساد کمک نموده است. مردم که اعتماد شانرا نسبت به نظام از دست داده اند احساس میکنند که صدای آنها شنیده نمیشود. آنها ترجیع میدهند که رشوه بدهند تا کار شان انجام شود. اصلاحات اداری در بعضی ادارات آغاز گردیده است که ناچیز و نامکفی ارزیابی میشود. رفورم و اصلاحات کلی که متضمن اصلاح اداری همه نظام شده بتواند صورت نگرفته و ظرفیت سازی هم چنانکه در ارگانها دولتی بعمل نیامده در بخش ارگانهای غیر دولتی نیز بوقوع نه پیوسته است. نبود ظرفیت و شایستگی در ادارات یکی از عوامل دیگر نارضایتی مردم گردیده است. خویش خوری و قوم گرایی معمول و اکثراً مقامات عالیرتبه دولتی و غیر دولتی در قسمت تقرر خویشاوندان و اقربای شان تحت تأثیر این گرایش ها قرار گرفته اند.

طرز اداره و ساختار ناسالم ادارات به مثابه منبع فساد، فساد انگیز گردیده اند. فساد نه تنها در ادارات دولتی بلکه در ادارات بین المللی، مؤسسات غیر حکومتی و بخش های خصوصی نیز بیداد میکند.

چون امنیت ناکافی، سطح عواید داخلی حکومت بسیار پایین و پروسه اصلاحات هم در پایین ترین حد خویش قرار دارد حکومت نتوانسته است خدمات خوبی را که در آن فساد نباشد عرضه نماید

جامعه بین المللی اینکه به کدام سکتور ها کمک نماید اولویت ها و برنامه های خود را دارند. عوامل چند سال اخیر جامعه بین المللی را وادار نمود تا به عوض کیفیت روی کمیت کمکها تمرکز نمایند زیرا این تغییر عامل خوبی در ذهنیت بخشیدن برای اعضای پارلمانها و سیاست گذاران کشور های کمک دهنده ارزیابی شده است.

بحران و قضیه فساد کابل بانک در ۲۰۱۱ و عدم مجازات سریع متخلفین آن سبب شد تا مردم از لحاظ خطرات ضرر، بالای بانکها نامطمین گردند.

به خاطر همین موضوع کمک و برنامه های صندوق بین المللی پول هم به تعلیق قرار گرفت که با نتیجه پروسه اصلاحات اکثر ادارات نیز متوقف گردید. از آنجای که پروژه ها و مصارف آن ها توسط کشور ها / مؤسسات کمک دهنده با نظرداشت برنامه های صندوق وجهی بین المللی تمویل میشود، توقف برنامه های صندوق وجهی بین المللی پول سبب آن شده تا کمک کننده ها هم در صدور کمک هایشان تجدید نظر نمایند.

نگرانی کشور های کمک کننده بیشتر در مورد رفورم و اصلاحات اداری متمرکز شده است لذا بر مسئولین امور است که باید پروگرام های ساده سازی را در اولویت کاری خویش قرار دهند تا انگیزهای خوبی برای همکاری بیشتر کمک کننده ها شده بتواند.

Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee

۱۴.۱: سفارش چهاردهم:

اداره عالی نظارت بر تطبیق استراتیژی مبارزه علیه فساد اداری، معلومات کامل و جامعی را در رابطه به حقوق اتباع در قبال طرز العمل های کاری ادارات تهیه و قبل از ۳۰ سال ۱۳۹۰ نشر و به تمام ادارات ذیربط چه در مرکز و چه در ولایات ارسال نمایند.

۱۴.۱: بنچمارک چهاردهم:

معلومات قبل از (۳۰ قوس ۱۳۹۰) تهیه و به نشر می رسد.

تأثیر: آگاهی از حقوق شهروندان در طرز العمل های اداری سبب کاهش فساد در نهاد های دولتی می گردد.

پاسخ: دارالانشا کمیته نظارت و ارزیابی از هیچ نوع اقدامات و فعالیت های اداره عالی نظارت در این مورد مطلع نمی باشد.

تحلیل: عدم پاسخ رسمی اداره عالی نظارت به کمیته باعث می گردد تا این کمیته از فعالیت های اداره عالی نظارت مطلع نباشد. بنأ کمیته از تمام نماینده گان جوانب ذی علاقه دعوت بعمل می آورد تا کار شان را در این مورد از تاریخ ۱۳۹۱/۰۲/۱۶ آغاز نمایند.

نتیجه: این سفارش تطبیق نه گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی در تطبیق این سفارش تسهیلات بیشتر را فراهم می نماید.

۱۵.۱: سفارش پانزدهم:

ادارات ذیربط (در صورت لزوم، در همکاری با اداره عالی نظارت بر تطبیق استراتیژی مبارزه علیه فساد اداری) مسوده هایی را جهت آوردن تغییرات در قوانین موجود در ارتباط به فساد الی (۳۰ قوس ۱۳۹۰) ترتیب و آنرا جهت رسیدن به اهداف ذیل به وزارت عدلیه ارجاع نمایند.

- تمام فورمه ها و اسناد لازم که در طرز العمل های مختلف اداری مانند جوازنامه ها، لایسنس ها و غیره بکار میروند در چوکات قانون در آورده شده و به فورمه های اضافی اجازه داده نشود،
- تعداد فورمه های مورد نیاز اداری حتی الامکان کم ساخته شود
- نمونه هایی فورمه های قابل اجرای اداری باید با قوانین و مقررات مربوطه ضمیمه گردند،

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

- پروسه تهیه تمام اسناد ضروری مانند جواز ها، لایسنس و امثالهم و گرفتن امضا ها در یک نهاد واحد اداری باید در کمترین زمان ممکنه بدون ضیاع وقت عملی شود
- کمیشن کاران گمرکات، ادارات ترافیک، محاکم، شارواولی ها و سایر نهاد ها بصورت مطلق ممنوع قرار داده شوند و اجازه نیابند که در پروسه های کاری ادارات مداخله کنند.
- در مورد آنعده کارمندان دولتی که با طرزالعمل های اداری سروکار دارند و با مراجعین برخورد نادرست می نمایند، و با نقض مقررات و دسپلین های کاری باعث تاخیر در کار میشوند تعزیرات/مجازات لازمه در نظر گرفته شود.

۱۵.۱: بنچمارک پانزدهم:

مسوده های تعدیلات و اصلاحات تهیه و الی (۳۰ قوس ۱۳۹۰) به وزارت عدلیه تسلیم داده شود.

تأثیر: پروسه یجرها و اسناد تقنینی اداری واضح شده و فرصت ارتکاب فساد اداری کاهش می یابد.

پاسخ: هیچ گونه پاسخ رسمی از ادارات ذیربط به آدرس کمیته مواصلت نورزیده است.

تحلیل: وزارت مالیه قبلاً تدابیر مربوطه را اتخاذ نموده است.

نتیجه: سفارش تطبیق نگردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی گزارشات ادارات ذیربط را به شمول کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی و هم چنان ادارات مستقل در مورد سفارش، اخذ خواهد نمود.

۱۶.۱: سفارش شانزدهم:

وزارت ها و ارگانهای مربوط (در صورت لزوم، در همکاری با اداره عالی نظارت (HOO) مسوده های رهنمودی را برای تمام ادارات ذیربط شان با رعایت تعدیلات تصویب شده فوق و با در نظر داشت موضوعات ذیل، تهیه نماید.

- شرح کوتاه از طرزالعمل های قبلی،
- تغییرات در طرزالعمل ها،
- تشریح طرزالعمل های جدید،
- معرفی مقامات و افراد مسئول،
- منع مداخله کمشن کاران در امور اداره
- تعیین مجازات برای عدم تطبیق دستورالعمل ها،

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

- ضمیمه سازی نمونه هایی فورمه های مورد نیاز اداری
رهنمود ها در ظرف یکماه بعد از تصویب تغییرات در قانون به ادارات مربوطه تسلیم
داده میشود.

۱۶.۱: بنچمارک شانزدهم:

مسوده رهنمود ها تهیه و در ظرف یکماه بعد از تعدیل و تصویب قانون به ادارات
مربوطه تسلیم داده شود.

تأثیر: پروسیجرها و اسناد تقنینی اداری واضح شده و فرصت ارتکاب فساد اداری
کاهش می یابد.

پاسخ: هیچ پاسخ رسمی از آدرس ادارات ذیربط عنوانی کمیته نظارت و ارزیابی
مواصلت نورزیده است.

تحلیل: به دلیل عدم موجودیت گزارشها، تحلیل موضوع ممکن نیست.

نتیجه: سفارش تطبیق نگردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی گزارشات ادارات
ذیربط را به شمول کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی و هم چنان
ادارات مستقل در مورد سفارش، اخذ خواهد نمود.

۱۷.۱: سفارش هفدهم:

وزارت عدلیه قبل از اول حمل سال ۱۳۹۱ اطمینان حاصل نماید که تمام قوانینی که
مراحل قانونی شان را طی نموده و مورد تصویب قرار گرفته وبه نشر رسیده اند، اعتبار
از اول حمل ۱۳۹۱ بصورت راگیان در اختیار همه مؤسسات دولتی قرار گرفته اند.

۱۷.۱: بنچمارک هفدهم:

قانون به چاپ رسیده و پروسه تحویل دهی آن اعتبار از اول حمل سال ۱۳۹۱ به تمام
ادارات عامه آغاز میگردد.

تأثیر: دسترسی مردم به قوانین و ایجاد شفافیت بیشتر در وزارت ها، و نهاد ها
خصوصی.

پاسخ: وزارت محترم عدلیه در مورد این بنچمارک پاسخ داده است.

تحلیل: تمام قوانین در ویب سایت وزارت عدلیه به نشر رسیده است و در جریده
رسمی نیز لست آن وجود دارد. همین طور، ریاست نشرات وزارت عدلیه به تعداد
۲۰۰۰-۵۰۰۰ جلد قوانین را به اساس نیازمندی و اهمیت قوانین چاپ نموده است.
آنها این قوانین را به تمام نهاد ها بشمول ولایات و ولسوالی ها و همچنین نهاد های
خصوصی از طریق وزارت اطلاعات و فرهنگ و وزارت مخابرات و تکنالوژی فرستاده

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

است که قیمت مجموعی آن بالغ به ۳.۵ میلیون افغانی در هر سال می رسد. سیستم توزیع و نشر قوانین به چهار نوع تقسیم شده است که از جمله دو نوع آن برای نهاد های عامه رایگان می باشد. در عین حال سایر موسسات از قبیل انجوها و سکتور های خصوصی که خواهش آنرا داشته باشد می توانند قوانین مورد نیاز شان را خریداری نمایند.

تحلیل: این سفارش کاملاً تطبیق شده است. کمیته اطمینان حاصل خواهد نمود که تمام نهاد های عامه کاپی های قوانین چاپ شده را دریافت نموده اند.

مشکلات مربوط به غصب زمین و ملکیت ها:

غصب زمین و ملکیت ها طی چند دهه یی اخیر من حیث یکی از انواع معمول فساد در افغانستان عرض اندام نموده است. این عمل صرف به افراد و اشخاص منحصر نمانده بلکه حکومتها هم درهمچو غصب ها و تصرفات دست داشته اند.

این عمل غیر قانونی اکثراً توسط قدرتمندان صورت میگیرد. در بعضی از این غصب و تصرفات انگیزه های سیاسی هم دخیل بوده که بمثابه وسیله از آن استفاده می شود. مانند غصب زمین و سایر ملکیت ها توسط اقوام مختلف که بالنتیجه زمینه ساز نفاق و تفرقه ها در کشور گردیده اند.

قرراً که ملاحظه میشود اکثر این بدبختی ها میراث شوم جنگ های چندین سال در کشور بوده که باعث تضعیف دولت ، بی امنیتی و زمینه سازفساد، برای فساد پیشگان گردیده است بنأ همه میدانند که قدرتمندان فاسد با استفاده از خلای حاکمیت قانون هر چه خواستند کردند و می نمایند بشمول غصب و تصرف زمین ها و ملکیت ها.

کمیته های زیادی ایجاد شد تا درین راستا مبارزه کرده و جلوگیری نمایند مگر موفقیتی نداشتند. لذا به منظور رفع این مشکل اراده قوی سیاسی مورد نیاز است تا با اتخاذ تدابیر لازم کار شدید و مؤثری در زمینه عملی شده و غاصبین به پنجه قانون سپاریده شوند.

۱۸.۱: سفارش هجدهم:

نهاد های مربوطه و سازمانهاییکه از آنها در صفحه ۱۳۳ فهرست استراتیژی مبارزه علیه فساد اداری جمهوری اسلامی افغانستان "استراتیژی آقای عظیمی" تذکر رفته گزارش کوتاهی را در مورد تطبیق اقدامات پیش بینی شده تهیه نموده الی (۳۰ قوس ۱۳۹۰) به مقامات ذیربط منجمله کمیته مشترک MEC ارایه نمایند.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

۱۸.۱: بنچمارک هجدهم:

گزارشات تهیه شده و به دارالانشاء کمیته نظارت و ارزیابی تسلیم داده میشود.

تأثیر: فرصت های غصب زمین را کاهش می بخشد.

پاسخ: اداره اراضی وزارت زراعت و آبیاری در افغانستان راپور خود را در مورد مشکلات غصب زمین فرستاده است که ضمناً پیشنهاداتی نیز به کمیته ارائه داشته اند.

تحلیل: چون اداره اراضی قبلاً پاسخ خود را به کمیته نظارت و ارزیابی فرستاده است، کمیته نظارت و ارزیابی برای تمام وزارت خانه ها دوباره یاد آوری مینماید تا پاسخ شان را بفرستند. چنین پیشبینی می شود که بعضی موارد استراتیژی ملی مبارزه با فساد اداری تحت برنامه اولویت ملی در آینده نزدیک تکمیل خواهد گردید اما به مصاحبه ها و تحلیل تجزیه بیشتر بخاطر رسیدن به این هدف نیاز خواهد بود.

نتیجه: این سفارش قسمتاً تطبیق گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی طی یک مکتوب جداگانه به سایر وزارت خانه ها آگاهی خواهد داد تا پاسخ و راپور شان را ارسال نمایند.

۱۹.۱: سفارش نهم:

وزارت زراعت، اداره عالی ارگان های محل اداره عالی نظارت (HOO) و شاروالی کابل (در صورت ضرورت، با همکاری دارالانشاء کمیته نظارت و ارزیابی) یاداشت مختصری را الی (۱۵ قوس ۱۳۹۰) طوری تهیه نمایند که حاوی مطالب ذیل باشد.

- تشریح مشکلات پیرامون مبارزه علیه غصب زمین و سایر ملکیت ها
- اقدام عملی شده قبلی در زمینه غصب ملکیت ها
- نتایج حاصله از اقدامات صورت گرفته
- تهیه پیشنهادات سازنده پیرامون فعالیت های آینده، موانع و خطرات متوقعه.

۱۹.۱: بنچمارک نهم:

یادداشت مورد نظر تحریر و به دارالانشاء کمیته نظارت و ارزیابی ارسال میگردد.

تأثیر: کاهش فرصت های غصب زمین.

پاسخ: اداره اراضی درراس یک کمیته قرارداداشته که با مشکلات غصب زمین سروکار دارد. مبنی بر گزارش اراضی شماره ۱۷۲۰/۳۵۲۵ که به تاریخ ۱۳۹۰/۹/۲۶ ارسال وبه تاریخ ۱۳۹۱/۱/۱۰ به MEC توصل ورزیده، "به اساس تصویب شماره ۲۳ به تاریخ ۱۳۸۹/۶/۱ ARAI (اداره عالی زمین) تحت وزارت زراعت تاسیس گردیده".

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

ریاست منازعات زمین در تشکیل ARAZI تعهد دارد تا مشکلات غصب زمین را پیگیری نماید. تاحال ایشان ۴۰۰۰۰ جریب (۸۰۰۰ هکتار) زمین غصبی را اعاده نموده اند.

تحلیل:

نتیجه: این سفارش قسماً تطبیق شده است، MEC این موضوع را با شاروالی کابل تعقیب خواهد کرد.

تدارکات عامه:

پروژه تهیه و تدارکات یکی از منابع مهم دیگری فساد در این کشور به حساب میرود. از سرازیر شدن پول های که به عنوان کمک در جریان جنگها و یا بعد از آن به کشور وارد گردیده یک تعداد مؤسسات غیر دولتی (NGO) آموخته اند که چطور از این پول ها به استفاده از عدم موجودیت نظارت و ارزیابی لازم سوء استفاده کرده و آنرا حیف و میل نمایند.

مردم میتود های مختلف حسابداری فساد انگیز را در زمان مهاجرت به کشور های همسایه آموخته و همان مهارتها را با خود در داخل کشور انتقال داده اند. اکثر کمپنی های سکتور خصوصی، مؤسسات غیر دولتی و دولت نیز زمانیکه اشیا و خدمات را تهیه و تدارک مینمایند در فساد غرق می باشند.

قانون تدارکات توسط دولت منظور و مورد اجرا قرار گرفته است. اما این یک قانون کاپی شده با ترجمه مغلق بوده که زمینه های زیادی را برای فساد مساعد ساخته است. عده یی مراجع و مسئولین در این مورد شکایت داشته و خواهان بازنگری و تجدید نظر بر قانون متذکره میباشند.

همچنان شماری از کشور ها/ مؤسسات که به افغانستان کمک میکنند امکانات بیشتری را برای فساد مساعد ساخته اند و خواسته اند پول های کمک شده شان از طریق روند تدارکات حکومت به مصرف برسد. بخش اعظم بودجه کشور را بودجه خارجی تشکیل میدهد که مستقیماً توسط کشورها/ مؤسسات کمک دهند به مصرف میرسد.

قانون، عقد قرار داد و تدارک از منبع واحد را نیز تحت شرایطی، مجاز قرار می دهد. با تاسف که این تجویز هم زمینه ساز سوء استفاده ها گردیده است

عده یی از کشورها/ مؤسسات کمک دهنده بزرگ هنوز هم به افغانستان کمکهای مشروط فراهم میکنند و این بدان معنی است که فقط (اتباع و کمپنی ها و مؤسسات غیر دولتی) خود این کشور ها میتوانند در پروژه های دواطلبی پروژه های شان شرکت کنند. تنها سازمانهای خود این کشور ها میتوانند کارکرد های پروژه های شانرا

Independent Joint Anti-Corruption Monitoring & Evaluation Committee

بررسی و تفتیش نمایند. سیستم واحدی به منظور بررسی و تفتیش پول کمک شده و نظارت از پروسه تدارکات موجود نیست. اکثر قرار دادهای آیساف در انحصار چند کمپنی محدود قرار داشته است. انتظار می‌رود با ایجاد اداره شفافیت که اجراءات شان زمان گیر به نظر می‌رسد این وضعیت تغییر یافته و بهتر شود.

۲۰.۱: سفارش بیستم:

تمام نهاد های ذیربط لیستی از کارمندانی را که در بخش تدارکات عامه و قرار داد ها توظیف اند بشمول آن‌عده از کارمندانی که مسئولیت نظارت را دارند الی تاریخ (۱۵ قوس ۱۳۹۰) تهیه و معرفی نمایند تا توسط وزارت مالیه کمیسیون مستقل اصلاحات اداری الی تاریخ (۱۵ دلو ۱۳۹۰) تحت آموزش لازم قرار گیرند. در صورت ایجاد تعدیلات در قانون، آموزش کارمندان تکرار باید تکرار شود.

۲۰.۱: بنچمارک بیستم:

کارمندان مشخص الی تاریخ (۱۵ قوس ۱۳۹۰) معرفی و تحت آموزش قرار داده میشوند.

تأثیر: فرصت ارتکاب فساد اداری و ضایعات در پروسه تدارکات، کاهش می‌یابد.

پاسخ: گزارش رسمی از آدرس اداره عالی کنترول و تفتیش و وزارت مالیه عنوانی کمیته نظارت و ارزیابی مواصلت ورزیده است.

تحلیل: اداره عالی کنترول و تفتیش نمایندۀ رسمی خود را به وزارت مالیه معرفی کرده است. وزارت مالیه جلسات آموزشی متعدد را برای نماینده گان جامعه مدنی و سایر ادارات مربوطه برگزار نموده و برگزاری این جلسات در آینده نیز ادامه خواهد یافت.

تحلیل: سفارش قسمتاً تطبیق گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی اطمینان حاصل خواهد نمود که جلسات آموزشی در زمینه تدارکات عامه برای کارمندان ادارات مربوطه برگزار می‌گردند.

۲۱.۱: سفارش بیست و یکم:

قانون تدارکات عامه مورد تحلیل قرار گرفته، با مثالهای خوبی از سایر کشورها مورد مقایسه قرار داده شود و طبق نتایج این تحلیل مورد تعدیل قرار گیرد.

وزارت مالیه، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و اداره عالی نظارت بر تطبیق استراتژی مبارزه علیه فساد اداری گروپ کاری را الی ۳۰ عقرب ۱۳۹۰ تشکیل دهند تا

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

با اشتراک نماینده های سایر نهاد های ذیربط به مطالعه و تحلیل قانون پرداخته و پیشنهادات اصلاحی و تعدیلی را قبل از ۳۰ دلو ترتیب دهند. متذکر باید شد که برای اصلاح و تعدیل بهتر پیشنهاد می گردد تا از سازمانهای بین المللی (چون بانک انکشاف آسیایی، بانک جهانی، صندوق بین المللی پول، ...) نیز تقاضای همکاری صورت گیرد.

۲۱.۱: بنچمارک بیست و یکم:

گروپ کاری موظف الی ۳۰ عقرب ۱۳۹۰ ایجاد و با همکاری سایر نهاد ها و مؤسسات بین المللی پیشنهاد های اصلاحی شان را الی دلو ۱۳۹۰ به وزارت عدلیه ارجاع نمایند.

تأثیر: فرصت ارتکاب فساد اداری در پروسه تدارکات عامه کاهش می یابد.
پاسخ: هیچ گونه پاسخ رسمی از آدرس ادارات ذیربط عنوانی کمیته نظارت و ارزیابی مواصلت نورزیده است.
تحلیل: مسوده قانون هذا در انیستیتیوت قانون گذاری وزارت عدلیه تحت کار می باشد و الی اخیر سال جاری میلادی (۲۰۱۲) تکمیل خواهد شد. در صورتیکه کمیته هیچ گونه پاسخ رسمی در مورد سفارش در دست نداشته باشد، نمی تواند که در مورد تعدیلات وارده ابراز نظر کند.
نتیجه: سفارش کاملاً تطبیق گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی سفارش متذکره را با جمع آوری اطلاعات از ادارات بودجوی در مورد تعدیل قانون هذا، پیگیری خواهد کرد.

۲۲.۱: سفارش بیست و دوم:

اداره شفافیت مقررات و شیوه های موجود جامعه بین المللی را در عرصه تدارکات عامه در افغانستان تحلیل نموده و تغییرات ضروری را در مطابقت با قانون (جدید) افغانستان الی ۳۱ حمل ۱۳۹۱ معرفی نماید.

۲۲.۱: بنچمارک بیست و دوم:

تحلیل صورت گرفته و تغییرات الی ۳۱ حمل ۱۳۹۱ معرفی میگردد.

تأثیر: تطابق پالیسی های تدارکاتی جامعه جهانی با قانون تدارکات افغانستان.
پاسخ: هیچگونه پاسخ به آدرس کمیته نظارت و ارزیابی مواصلت نورزیده است.
تحلیل: قانون جدید تدارکات تصویب نگردیده است. اما با آنهم، شفافیت مقررات و قواعد تدارکاتی موجوده جامعه بین المللی را غرض تطابق با مقررات موجوده تدارکاتی افغانستان، تحلیل کرده است.
نتیجه: سفارش کاملاً تطبیق نگردیده است.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

ه: در سطح عملیاتی

کابل بانک:

قضیه کابل بانک نتیجه جرایم سازمان یافته و یک سیستم ناکارا و نامنظم مالی در افغانستان بشمار میرود. تغییرات کافی باید در سیستم وارد گردد تا نظارت روند تنظیمی، انفاذ قانون و تعقیب قانونی، مجازات شدید، اراده قوی سیاسی در زمینه مبارزه علیه تقلب و فساد مورد تطبیق قرار گیرد. این قضیه در افغانستان در تمام عرصه ها هرج و مرج ها و اندیشه های را بوجود آورده است. اکثر فعالیت های انکشافی در کشور بنا بر نبود برنامه های صندوق وجهی جهانی متوقف گردیده است. در ایجاد چنین بی نظمی ها و آشفتگی ها مراجع و اشخاص زیادی بشمول ارگانهای که جریانات را تفتیش نکرده اند دخیل می باشند. اعضای MEC در مراحل اول کاری به راپور فرنزیک ادیتر Forensic Report دست رسی حاصل نه نمود زیرا وزارت مالیه طوریکه توقع می رفت همکاری نتوانست. از آنجاییکه قضیه کابل بانک یک رویداد جرمی سازمان یافته تلقی میگردید. پیوست تحقیقات نامکمل حارنوالی، کمیسیون اختصاصی دیگری توظیف شد تا با همیاری حارنوالان تحقیق کننده راپوری را تهیه نمایند که انعکاس دهنده حقایق وضع نابسامان بانک باشد. راپور مورد نظر در ظرف یکماه تهیه و تقدیم گردید اینک پروسه فوق اندکی زمان گیر شد بیم آن میرود که دارایی های مسئولین متخلف از نظر قانون پنهان شده باشد. قابل تذکر است آنهاییکه بصورت غیر قانونی پول و قرضه بدست آورده ، و دواطلبانه به بانک تسلیم دهند، شامل حالت مخففه جرم قرار میگیرند ولی دلیلی برای صرف نظر از پیشبرد اجراآت جزایی بالای شان گردیده نمیتواند.

از آنجاییکه اعاده پول و قروض مشروط به آمادگی مقروضین و سهامداران قرار داده شده است اصولی تلقی نشده و پیام نادرستی از آن استنباط میشود.

۲۳.۱: سفارش بیست و سوم:

تحقیق جنایی علیه مرتکبین عمده جرم، استفاده کننده گان فعالیت های سازمان یافته جنایی و سهامداران کابل بانک قبلاً توسط دفتر لوی حارنوالی آغاز گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی MEC میتواند متخصصین خارجی را جهت همکاری در روند باز جویی معرفی نماید (چنانچه درین مورد کمیسیون مبارزه با فساد اداری اندونیزیا تعهد نموده که اگر لازم بینند متخصصین شانرا به افغانستان معرفی و اعزام می نماید). اداره لوی حارنوالی امکانات ایجاد گروه مشترک باز جویی را که متشکل از اعضای اداره لوی حارنوالی، پولیس، اداره عالی نظارت بر تطبیق استراتیژیمبارزه علیه

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

فساد اداری، بانک مرکزی و سایر ارگانهای ذیربط باشند، مورد مطالعه و غور قرار دهد. البته این امکانات در صورت قابل تطبیق است که با قانون تناقض نیابد.

۲۳.۱: بنچمارک بیست و سوم:

گزارش باز جویی یا تحقیقات باید قبل از (۳۰ عقرب ۱۳۹۰) تسلیم داده شود.

تأثیر: حسابداری را در سیستم بانکداری افغانستان افزایش می بخشد.
پاسخ: لوی څارنوالی تا حال دو ورق معلوماتی جداگانه را به کمیته نظارت و ارزیابی فرستاده است. اما هیچ راپوری از اداره عالی نظارت یا پولیس تاکنون دریافت نه گردیده است.

تحلیل: تحقیقات جنائی بدون همکاری متخصصین خارجی صورت گرفته است. مکاتیب معلوماتی نمبر ۱۰۷ مورخ ۱۳۹۱/۱/۱۲ و نمبر ۳۵۱ مورخ ۱۳۹۰/۹/۰۲ شامل یک سلسله معلومات در مورد تمام مقروضین بزرگ، مقدار قرض و اجرات لوی څارنوالی بوده است، اما در این مکتوب ها، اشخاص تحت تحقیق جنائی مشخص نه گردیده است.

نتیجه: این سفارش قسماً تطبیق شده است. کمیته نظارت و ارزیابی اجرات بیشتر لوی څارنوالی را در آینده مورد پیگیری قرار خواهد داد.

۲۴.۱: سفارش بیست و چهارم:

اداره عالی لوی څارنوالی دارایی های مقروضین، سهمداران و غیره اشخاص مسئول کابل بانک را با نظر داشت امکانات قانونی توقیف یا منجمد می گردانند در صورت ضرورت از مقامات خارجی نیز کمک گرفته میتوانند.

۲۴.۱: بنچمارک بیست و چهارم:

دارایی ها قبل ۳۰ عقرب توقیف و یا منجمد میگردد.

تأثیر: ظرفیت و پاسخگوئی به بازایی دارایی ها از کابل بانک و مشتریان را افزایش می بخشد.

پاسخ: لوی څارنوالی دو گزارش نمبر ۱۶/۵ مورخ ۱۳۹۱/۱/۱۲ و گزارش نمبر ۲۳۳/۳۵۱ مورخ ۱۳۹۰/۹/۲ را در مورد کابل بانک فرستاده است که بازایی تمام دارایی های کمیته کابل بانک را نشان میدهد.

تحلیل: دو راپوری که در فوق تذکر گردید ناتکمیل می باشد، اما کمیته مطلع است که بعضی بدهی ها مجدداً تأیید شده است و موافقتنامه بدهی امضاء شده است.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

نتیجه: این سفارش قسماً تطبیق گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی گزارش مفصل را از لوی څارنوالی تقاضا خواهد نمود.

۲۵.۱: سفارش بیست و پنجم:

اداره لوی څارنوالی تحقیقات خود را علیه مقاماتی ادامه میدهد که مسئول تعلل و عدم نظارت بر فعالیت های کابل بانک بوده اند و در صورت ضرورت واحد استخبارات مالی (FIU) و بررسی های مربوط به کمپنی های خارجی را نیز در این پروسه دخیل میسازد.

۲۵.۱: بنچمارک بیست و پنجم:

تحقیقات ادامه می یابد و (در صورت ضرورت توسعه داده میشود)

تأثیر: سیستم انطباق و کنترل داخلی و خارجی را تقویت می بخشد .
پاسخ: لوی څارنوالی دو گزارش معلوماتی جداگانه را به کمیته نظارت و ارزیابی ارسال نموده است.

تحلیل: دو مجموعه در حال حاضر تحت بررسی قرار دارد (۱) یک قضیه در مورد مسئولین نظارت و کنترل داخلی کابل بانک می باشد و (۲) قضایای دیگر در مورد بدهی های شخصی (قضیه شیر خان فرنود و خلیل الله فیروزی) است.

در مورد کنترل داخلی و نظارت از تحقیق این قضیه معلومات بیشتر وجود ندارد. لوی څارنوالی زمانی برای ما معلومات ارائه خواهد نمود که تحقیق بیشتر تحقق یابد.

نتیجه: این سفارش قسماً تطبیق شده است. این کمیته منتظر گزارش مفصل لوی څارنوالی می باشد.

۲۶.۱: سفارش بیست و ششم:

اداره عالی نظارت فعالیت های مقامات بلند پایه دولتی را که در پست های مهم ایفای وظیفه مینمایند مورد تحلیل و مطالعه قرار می دهد و آنهایی را که در لیست مقروضین کابل بانک شامل اند به مقامات ذیربط و به مقام ریاست جمهوری معرفی می نماید. همچنان HOO نتایج بررسی های شان را بمقامات عدلی و قضایی معلومات داده و تقاضا میکنند تا خلاف ورزی های قانونی را مورد تاجیز قرار دهند و از طریق رسانه ها به نشر برسانند. توقع میرود این پروسه الی ۳۰ عقرب اکمال گردد.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

۲۶.۱: بنچمارک بیست و ششم:

تحلیل و بررسی راه اندازی شده و مقامات ذیربط در نهایت الی ۳۰ عقرب ۱۳۹۰ در جریان موضوع قرار داده میشوند.

تأثیر: پاسخگوئی و حسابدھی کارمندان دولت را تقویت می بخشد.

پاسخ: هیچ پاسخی تا حال دریافت نه گردیده است.

تحلیل: نسبت عدم ارائه معلومات از طرف اداره عالی نظارت، کمیته نمی تواند تطبیق این سفارش را تحلیل و تجزیه نماید.

نتیجه: این سفارش تا حال تطبیق نگردیده است. از اینکه اداره عالی نظارت برای کمیته معلومات ارائه نمی کند، کمیته نظارت و ارزیابی از لوی څارنوالی دریافت خواهد نمود.

۲۷.۱: سفارش بیست و هفتم:

بانک مرکزی افغانستان اجراءات مفتشین مربوطه خویش، واحد استخبارات مالی و کارمند مسئول کابل بانک را مورد بررسی قرار داده، تغییرات و/یا مجازات لازم را پیشنهاد و گزارشی را الی ۳۰ عقرب ۱۳۹۰ تهیه می نماید. به منظور حصول نتایج بهتر، از سازمانهای مالی بین المللی (چون بانک انکشاف آسیایی، بانک جهانی، صندوق بین المللی پول...) نیز کمک میخواهد.

۲۷.۱: بنچمارک بیست و هفتم:

بانک مرکزی سازمانهای پولی بین المللی را الی تاریخ ۱۵ عقرب دعوت نموده، و گزارش لازمه را پیرامون تدابیر اتخاذ شده و ایجاد تغییرات الی ۳۰ عقرب آماده می سازد.

تأثیر: سیستم نظارت و کنترل داخلی د افغانستان بانک تقویت می گردد.

پاسخ: د افغانستان بانک گزارشش را به کمیته قبلا ارسال داشته است.

تحلیل: د افغانستان بانک یک واحد نظارت را در ریاست نظارت مالی ایجاد نموده است. هیچ معلوماتی مبنی بر دخیل بودن موسسات نظارت بین المللی دریافت نه گردیده است.

نتیجه: این سفارش قسماً تطبیق گردیده است و کمیته نظارت و ارزیابی از اداره د افغانستان بانک دعوت بعمل می آورد تا در این مورد معلومات بیشتر ارائه نماید.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

۲۸.۱: سفارش بیست و هشتم:

به منظور جلوگیری از واقعات مشابه در سایر بانکها، بانک مرکزی باید تفتیش دقیق Forensic را حد اقل به ۳ بانک بزرگ افغانستان الی ۳۰ عقرب ۱۳۹۰ آغاز نماید. نتایج تمام تفتیش های موجود و آینده بلافاصله به لوی حارنوالی و اداره عالی نظارت بر تطبیق استراتیژیمبارزه علیه فساد اداری ارسال گردد.

۲۸.۱: بنچمارک بیست و هشتم:

تفتیش های قانونی در حد اقل ۳ بانک بزرگ دیگر الی ۳۰ قوس آغاز میگردد.

تأثیر: جلوگیری از بی نظمی های بانکی که ممکن است در سایر بانک ها در افغانستان وجود داشته باشد.

پاسخ: اداره د افغانستان بانک ضم مکتوب نمبر ۵۶۴ مورخ ۱۳۹۱/۲/۱۲ گزارش داده که تفتیش همه جانبه مالی دو بانک بزرگ از تاریخ جون ۲۰۱۱ آغاز و الی ماه مارچ ۲۰۱۲ ختم گردید.

تحلیل: کمیته نظارت و ارزیابی تا اکنون هیچ راپوری در مورد تفتیش همه جانبه مالی در یافت ننموده است اما کمیته مطلع گردیده است که تفتیش همه جانبه مالی صرف در دو بانک بزرگ صورت گرفته است. همین طور، کمیته نیزمطلع گردیده است که د افغانستان بانک یک تفتیش مالی وسیع را در ۱۰ بانک دیگر راه اندازی نموده است.

نتیجه: این سفارش کاملاً تطبیق گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی معلومات مفصل مبنی بر تفتیش مالی و پیامد های آنرا جمع آوری خواهد کرد.

۲۹.۱: سفارش بیست و نهم:

قوانین مربوط به بانک ها در رابطه به صلاحیت های پولیس و اداره عالی نظارت تعدیل گردد تا ایشان هم فعالیت های بانک های دولتی و خصوصی را در افغانستان بررسی بتوانند در صورت که بعضی اطلاعات بانکی لزوماً مخفی نگه داشته میشوند، پولیس و اداره عالی نظارت باید با استفاده از حکم محکمه به این اطلاعات مخفی دسترسی حاصل نمایند. ارگانهای ذیربط تعدیلات لازم را در قوانین مربوطه پیشنهاد و الی ۱۵ قوس ۱۳۹۰ به وزارت عدلیه ارجاع نمایند.

۲۹.۱: بنچمارک بیست و نهم:

تعدیلات آماده شده و الی تاریخ (۱۵ قوس ۱۳۹۰) به وزارت عدلیه ارسال میگردد.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

تأثیر: صلاحیت های پولیس را بلند می برد و اداره عالی نظارت جرایم اقتصادی را بررسی می نماید.

پاسخ: د افغانستان بانک در این مورد به کمیته گزارش داده است.

تحلیل: د افغانستان بانک مسوده تعديلات قانون را تهیه نموده و بزودی آنرا به وزارت عدلیه ارسال خواهد نمود. کمیته از محتویات تعديلات پیشنهاد شده مطلع نگردیده است.

نتیجه: این سفارش قسماً تطبیق گردیده است. کمیته آنرا با وزارت عدلیه و پارلمان بیشتر پیگیری خواهد نمود.

شفاخانه نظامی ملی:

قرار معلوم، لوازم و تجهیزات طبی به ارزش بیشتر از ۴۰ میلیون دالر امریکایی از جانب دولت ایالات متحده امریکا به شفاخانه سردار محمد داود خان و سایر شفاخانه های نظامی کشور کمک شده است. این کمک چندین ماه قبل صورت گرفته اما واضح نیست که کمک مورد نظر را کدام مراجع و اشخاص دریافت نموده و بالاخره این لوازم و تجهیزات در کجا جهت استفاده قرار داده شده است. لذا از اینکه مقدار کمک زیاد و قابل ملاحظه بوده عدم وضاحت و ابهام پروسه های تسلیم دهی، تسلیم گیری، مصرف و بکار برد آن سوال بر انگیز می باشد، که قرار معلوم هیچ جانبی مسئولیت بازجویی یا تحقیق قضیه را بدوش نگرفته است. بنأ ایجاب میکند که موضوع با اشتراک اداره محترم لوی حارنوالی، اداره کنترول و تفتیش، اداره عالی نظارت بر تطبیق استراتیژی مبارزه علیه فساد اداری و وزارت دفاع مورد تحقیق قرار گیرد.

۳۰.۱: سفارش سی ام:

اداره لوی حارنوالی، وزارت دفاع، اداره عالی نظارت بر تطبیق استراتیژی مبارزه علیه فساد اداری و اداره کنترول و تفتیش باید تمام معلومات لازمه را در رابطه به قضیه شفاخانه های نظامی ملی جمع آوری نمایند و تیم مشترک تحقیقاتی که متشکل از مسئولین تحقیق داخلی و خارجی (شفافیت) باشد قضیه را بررسی دقیق و همه جانبه نمایند.

۳۰.۱: بنچمارک سی ام:

تیم مشترک تحقیق تشکیل و تحقیقات قبل از ۱۰ جدی ۱۳۹۰ تکمیل گردد.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

تأثیر: پاسخگوئی مسئولین را در مورد شفاخانه نظامی بیشتر تقویت می نماید.

پاسخ: هیچ پاسخی دریافت نه گردیده است.

تحلیل: کمیته مطلع است که کمیته (JIT) نیز شکل گرفته که متشکل از نماینده گان لوی څارنوالی در بخش نظامی، اداره کنترول و تفتیش، وزارت دفاع ملی، ریاست امنیت ملی و اداره عالی نظارت بوده تا قضیه را بررسی نمایند، و بررسی هم جریان دارد.

نتیجه: این سفارش قسماً تطبیق شده و بررسی تا اکنون جریان دارد.

۳۱.۱: سفارش سی و یکم:

نتایج تحقیق باید من حیث اساسی برای پیگرد قانونی افراد مسئول بعد از (۱۰ جدی ۱۳۹۰) توسط تیم مشترک تحقیقاتی مورد استفاده قرار گیرد. تمام دارایی های افراد که مسئول تشخیص میشوند باید بشکل فوری توقیف و/یا منجمد گردد.

۳۱.۱: بنچمارک سی و یکم:

تحقیقات آغاز و دارایی های مسئولین در ماه جدی ۱۳۹۰ توقیف و منجمد میگردد.

تأثیر: پاسخگوئی مسئولین NMH را تقویت می دهد.

پاسخ: کمیته نظارت و ارزیابی هیچ معلومات کتبی از کمیته JIT دریافت نه کرده است.

تحلیل: تا کنون تحقیقات این قضیه پایان نیافته است و هیچ کسی مورد تعقیب قرار نه گرفته است.

نتیجه: این سفارش قسماً تطبیق گردیده است. کمیته منتظر ختم تحقیقات این قضیه می باشد.

Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee

مجموعه دوم سفارشات و بنچمارک

۲۱ عقرب ۱۳۹۰ مصادف با ۱۱ نومبر ۲۰۱۱

یادداشت:

اکثر ارگان ها مدعی اند که سفارشات و شاخصه های کاری مطروحه کمیته MEC بدسترس آنها قرار نگرفته است، از این جهت ایشان نتوانسته اند که از تطبیق و نتایج حاصله از تطبیق سفارشات مورد نظر را گزارش دهند و کمیته مشترک MEC هم موفق شده نتوانست که نتایج سفارشات صادره را در ماه نومبر مورد بررسی قرار دهد، بنأ تصمیم اتخاذ نمود که در این دور کاری سفارشات محدود و قلیلی داشته باشد تا از بروز مغشوشیت ها و تحمیل بار زیاد کار بالای ادارات دولت و مؤسسات بین المللی جلوگیری نموده باشد.

معادن و دست یابی مردم به معلومات بعضی مطالب مهم در بخش تاکتیکی موضوعاتی اند که MEC بالای آنها مکث نموده و لزوماً به سفارش می گیرد. علاوه MEC مصمم است که از ولایات هم دیدن نموده و مطالعاتی را به سطح محل نیز بعمل آورد. بدین مناسبت هرات اولین ولایتی خواهد بود که به آنجا رفته امکانات مبارزه خوب و مؤثری را علیه فساد اداری جستجو کرد و در ایجاد هماهنگی های کاری و صداقت شعاری مسئولین مطالبی را سفارش نماید.

با در نظر داشت جلوگیری از تکرار مطالب، اینک سفارشات و بنچمارک های جدیدی حسب آتی ارایه میشود.

نشست های دور چهارم کمیته MEC در ماه دلو ۱۳۹۰ برگزار میشود. کمیته در ین دور کاری چگونگی تطبیق سفارشات ماه سرطان سال روان را نیز بررسی و ارزیابی می نماید.

الف: در سطح استراتیژیک

نبود همکاری های لازم در رابطه به فعالیت های HOO:

قرار معلوم HOO همراه با قانون که مبتنی بر آن اجراءات می نماید، همکاری های لازم و کافی سایر ارگانها را در رابطه به بررسی دارایی های مقامات دولتی با خود ندارد. لذا برای ایفای وظایف و بلند بردن ظرفیت و توانمندی های کاری اش نیازمند همکاری های بوده که با ایجاد فضای تفاهم با سایر نهاد ها می توان این مامول را تحقق پذیر گردانید.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

۱.۲: سفارش اول:

HOO بایست اسناد تفاهم را طرح و تسوید نموده و به ادارات و نهاد های ذیربط ارسال نماید. این اسناد باید طوری طرح گردد که برای بررسی دارایی ها مفید ثابت شوند - اسناد مذکور باید قبل از ۳۰ دلو ۱۳۹۰ به ارگان های ذیربط ارسال و ارگانه ها باید اسناد را امضا و قبل از ۱۵ حمل ۱۳۹۱ به HOO اعاده نمایند.

۱.۲: بنچمارک اول:

HOO طرح اسناد تفاهم را قبل از ۳۰ دلو ۱۳۹۰ به نهاد های ذیربط ارسال و نهاد های مورد نظر اسناد امضا شده را قبل از ۱۵ حمل ۱۳۹۱ به HOO اعاده نمایند.

تأثیر: یک سیستم قوی ثبت و اشاعه دارایی ها توسط اداره عالی نظارت و سایر نهاد های مربوطه ایجاد خواهد گردید.

پاسخ: هیچ پاسخی از اداره عالی نظارت دریافت نگردیده است.

تحلیل: اداره عالی نظارت تقریباً سه سال قبل تفاهمنامه های مختلف را با یک تعداد از نهاد های مربوطه به امضاء رسانید، اما نسبت عدم ارائه گزارش از جانب اداره عالی نظارت به کمیته، کمیته نظارت و ارزیابی در موقفی نیست که وضعیت کنونی را ارزیابی نماید.

نتیجه: این سفارش تطبیق نه گردیده است.

اصلاح مسوده قانون مبارزه علیه فساد اداری:

برای تقویت موضع HOO قانونی مورد نیاز است تا فعالیت های اداره را هر چه بهتر و مؤثر تر تنظیم بتواند. از مطالعه و تحلیل مسوده موجود قانون مبارزه علیه فساد اداری، کمیته مشترک MEC به این نتیجه متوصل گردیده که این مسوده با احکام میثاق جهانی مبارزه علیه فساد اداری UNCAC هماهنگی ندارد. MEC تحلیل مفصلی را پیرامون مسوده مورد نظر آماده می سازد که میشود بمثابة نقطه آغاز یک مسوده جدید مورد استفاده قرار گیرد.

۲.۲: سفارش دوم:

قبل از ۱۵ حوت ۱۳۹۰ HOO باید یک گروپ کاری اختصاصی موقت را که متشکل از نماینده های ارگان های ذیربط باشد ایجاد نماید. به عباره دیگر HOO باید از اداره لوی حارنوالی، کنترول و تفتیش، وزارت های داخله، عدلیه، اداره شفافیت CJIATF

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

، UNDP ، UNODC ، USAID و MEC دعوت بعمل آورد تا نماینده های شان را معرف نمایند که در تسوید قانون جدید مبارزه علیه فساد اداری که الی قبل از ۱۵ جوزا ۱۳۹۱ طرح می شود اشتراک نمایند.

۲.۲: بنچمارک دوم:

گروپ مستقل اختصاصی موقت قبل از ۱۵ حوت ۱۳۹۰ تشکیل و قبل از ۱۵ جوزای ۱۳۹۱ طرح و مسوده قانون جدید مبارزه علیه فساد اداری را به دولت تقدیم می نماید.

تأثیر: قانون مبارزه با فساد اداری را بیشتر بهبود و تقویت می بخشد.

پاسخ: هیچ پاسخی از اداره عالی نظارت دریافت نگردیده است.

تحلیل: کمیته مطلع است که قانون مبارزه با فساد اداری به دولت ج.ا.ا تسلیم داده شده است و اکنون نزد ریاست تقنین وزارت عدلیه می باشد. اگرچه، اداره عالی نظارت گروپ های کاری را تشکیل نکرده است اما حداقل با وزارت عدلیه، لوی څارنوالی و اداره کنترول و تفتیش مشوره نموده است.

نتیجه: باوجودیکه، اداره عالی نظارت رسماً گروپ های کاری را تشکیل نه کرده است، اما بعضی مشوره ها را در مورد قانون مبارزه با فساد اداری انجام داده است. بنأ کمیته نظارت و ارزیابی به این نتیجه می رسد که این سفارش کاملاً تطبیق گردیده است. کمیته این سفارش را پیگیری خواهد نمود تا اطمینان حاصل نماید که قانون مبارزه با فساد اداری در مطابقت کامل کنوانسیون مبارزه با فساد اداری سازمان ملل متحد بوده و به پارلمان گسیل می گردد.

مداخله خلاف قانون در امور ادارات دولتی:

قرار معلوم اکثر قضایای که توسط ارگان های مسئول، نظارت و پیگیری میشوند مورد مداخلات خلاف قانون مقامات، افراد و اشخاص و ارگانها قرار می گیرند مانند (قضایای غلام غوث، ابوبکر و کابل بانک) چنانچه اداره لوی څارنوالی هم یکی از مثالهای است که در مورد اجراءات و حتی تبدیلی های اعضای آن، بعضی اوقات مداخلات سیاسی صوت میگیرد.

علاوتاً اداره عالی مبارزه علیه فساد هم که از کار های ترافیک کابل مانیتور نموده یا اینکه تلاش ورزید سفارتخانه ها را در خارج مورد تفتیش قرار دهد همه در حالتی است که فاقد صلاحیت حمایت قانونی می باشد و بالاخره بتاسی از نامه ۲۴ نومبر ۲۰۱۱ اداره څارنوالی چنین استنباط شد که قضیه (آقایان خلیل فیروزی و شیر خان

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

فرنود) متهمین قضیه کابل بانک بخاطر تصفیه حسابات شان از طرف مقامات صالحه به تعلیق در آورده شده که این موضوع با نظر داشت حفظ استقلالیت اداره عالی لوی حارنوالی با احکام شماره ۱۳۴ قانون اساسی کشور در تناقض قرار می گیرد.

۳.۲: سفارش سوم:

پیشنهادی تقدیم شود تا مقام ریاست جمهوری افغانستان حکم یا فرمانی را قبل از تاریخ ۱۵ حوت ۱۳۹۰ صادر نماید که در آن مداخلات خلاف قانون ادارات، نهاد ها و اشخاص در رابطه به اجراءات ادارات عامه و دولتی ممنوع قرار داده شود و عموم ادارات عامه هم هدایت شوند تا هر گونه مداخله را جداً رد کرده و از چگونگی مداخلات خلاف قانون مقامات صالحه (دفتر ریاست جمهوری، اداره امور، اداره عالی لوی حارنوالی، HOO و MEC) را به جریان قرار دهند. فرمان باید هرچه عاجل از طریق رسانه ها و میدیا نشر و به آگهی همه مراجع و عامه رسانیده شود. هر نوع اطلاعات و معلومات که به ریاست دفتر رئیس جمهور، اداره امور، HOO و MEC مواصلت می کند فوراً باید به اداره عالی لوی حارنوالی اطلاع و انتقال داده شود. اداره عالی لوی حارنوالی در مورد مداخلات خلاف قانون به تحقیقات پرداخته و پیگیری نماید.

۳.۲: بنچمارک سوم:

فرمان مقام عالی ریاست جمهوری قبل از ۱۵ حوت ۱۳۹۰ صادر میشود.

تأثیر: جلوگیری از فعالیت های غیرقانونی

پاسخ: به اساس بنچمارک MEC، اداره امور دولت حکمی را طرح نموده. تا دخالت های غیرقانونی ادارات، سازمان ها و افراد ممنوع گردد.

تحلیل: این پیشنهاد و بنچمارک خواستار صدور فرمان میباشد، و اداره امور OAA حکم را برای ریس جمهور طرح نموده. تا حال این حکم برای امضا ریس جمهور فرستاده نشده. MEC برای صدور این حکم امیدوار میباشد.

نتیجه: این سفارش قسمتاً تطبیق شده است.

Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee

ب: در سطح تاکتیکی

اصلاح و بهبود بخشیدن طرز العمل های گمرکی

جلوگیری از مداخلات خلاف قانون در گمرکات و بلند بردن امتیازات کارکنان گمرکی

علاوه بر سفارشات که قبلاً داده شده بود کمیته مشترک MEC از مشکلات دیگری گمرکی آگاهی حاصل کرده که اینک در سفارشات جدید انعکاس داده میشوند.

۴.۲: سفارش چهارم:

برای اینکه فعالیت های گمرکی مبرا از مداخلات گردیده و مسئولیت های کارکنان آن روشن و مشخص شده باشد وزارت مالیه باید قبل از ۱۵ حوت ۱۳۹۰ با اتخاذ تدابیر لازمه مطمئن شود. که بعد از ین بدون کارکنان گمرک سایر افراد غیر مسئول به تأسیسات گمرکی داخل نشده و در مراحل تصفیه های گمرکی مداخله نمی نمایند.

۴.۲: بنچمارک چهارم:

اجراآت گمرکی قبل از ۱۵ حوت ۱۳۹۰ از مداخلات اشخاص غیر مسئول آزاد می گردد.

تأثیر: فرصت ارتکاب فساد اداری کاهش یافته و درآمد مالی دولت افزایش می یابد.

پاسخ: ریاست عمومی گمرکات ذیرعه مکتوب رسمی شماره ۰۱۱۰۸۶ مؤرخ ۱۳۹۱/۰۱/۱۳ به تمام ادارات گمرکی هدایت داده است تا از ورود اشخاص غیرذیربط در تأسیسات گمرکی جلوگیری نموده و فقط کارمندان گمرکی اجازه ورود به تأسیسات متذکره را دارند.

تحلیل: براساس مکتوب فوق الذکر ریاست عمومی گمرکات، هیچ شخص به جزء از کارمندان ادارات گمرکی حق دخول در تأسیسات گمرکی را ندارد. براساس یافته های بررسی که سکرتریت کمیته نظارت و ارزیابی در تاریخ ۳۰ اپریل سال ۲۰۱۲ میلادی که در ادارات گمرکی انجام داده، اشخاص غیر ذیربط حق دخول در تأسیسات گمرکی را ندارند. اما بر اساس یافته های هیئت اعزامی کمیته در تاریخ ۱۳ می سال ۲۰۱۲ میلادی از ولایت هرات، الی فی الحال نماینده گان ریاست عمومی امنیت ملی در داخل تأسیسات گمرکی حضور دارند.

نتیجه: بنچمارک کاملاً تطبیق گردیده است. ریاست عمومی گمرکات از سفارشات کمیته نظارت و ارزیابی استقبال نموده و علاقه مند است تا از ورود اشخاص غیر ذیربط

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

در تأسیسات گمرکی جلوگیری گردد. کمیته نظارت و ارزیابی تطبیق سفارش را پیگیری می کند.

۵.۲: سفارش پنجم:

بنا بر معاش خیلی کم کارمندان و همچنان عدم تساوی سیستم معاشاتی در ادارات دولتی، فساد اداری در گمرکات نیز حاکم گردیده است. از این جهت ایجاب می کند که مامورین گمرکات از امتیازات مادی بیشتر مستفید شوند و وزارت مالیه باید منظوری امتیازات خاصی را برای کارکنان گمرکی قبل از ۱۵ حمل ۱۳۹۱ حاصل و مورد تطبیق قرار دهد.

۵.۲: بنچمارک پنجم:

پیشنهاد تجویز امتیازات خاص برای کارکنان گمرکی قبل از ۱۵ حمل ۱۳۹۱ به مقامات ذیصلاح تقدیم شود.

تأثیر: فرصت ارتکاب فساد اداری کاهش یافته و درآمد مالی دولت افزایش می یابد.

پاسخ: ریاست عمومی گمرکات طرح افزایش معاشات (مدد معاش) کارمندان گمرکی را تهیه نموده و عنوانی رئیس جمهور فرستاده است. این مسوده با کمیته نظارت و ارزیابی نیز شرک گردیده است.

تحلیل: تهیه مواد ارتزاقی و البسه برای کارمندان ادارات گمرکی می تواند وسیله خوبی برای جلوگیری از ارتکاب فساد اداری توسط کارمندان گمرکی باشد. کمیته نظارت و ارزیابی باورد دارد تا چگونگی این پیشنهاد در شورای وزیران بیشتر مورد بحث قرار گیرد.

نتیجه: سفارش قسمتاً تطبیق گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی نیاز دارد تا نسخه تصویب شده طرح افزایش معاشات کارکنان گمرکی بعد از تصویب توسط شورای وزیران را بدست آورد.

سوء استفاده از معافیت های مالیاتی:

۶.۲: سفارش ششم:

برای جلوگیری از سوء استفاده از معافیت های مالیاتی خاصاً اموال وارداتی به افغانستان وزارت های مالیه، خارجه، حکومت اضلاع متحده امریکا (CTIJAF) شفافیت و (ISAF) با در نظر داشت توافقات تخنیکي نظامی تفاهم کرده و موافقت

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

نامه را به منظور هماهنگ سازی فعالیت های شان قبل از ۳۰ دلو سال ۱۳۹۰ عقد نمایند این موافقت نامه باید شامل مطالب ذیل باشد.

- وضع قیود جدی در مورد ورود کالاها و اموال که از محصول و مالیه معاف می باشند.
- تعاطی و تبادل معلومات بین ادارات و ارگان های ذیربط
- طرح و ایجاد طرز العمل های تحقیقاتی و
- صدور فیصله های جزایی قاطع و تطبیق آن بالای آنهايي که از این امتیاز معافیت مالیاتی سوء استفاده می نمایند

۶.۲: بنچمارک ششم:

این نوع توافق نامه قبل از ۳۰ دلو ۱۳۹۰ عقد میگردد

تأثیر: درآمد مالی دولت افزایش می یابد.

پاسخ: پاسخ رسمی قبلاً از آدرس ریاست عمومی گمرکات عنوانی کمیته نظارت و ارزیابی مواصلت ورزیده است.

تحلیل: براساس مباحثات کمیته با ریاست عمومی گمرکات، تطبیق این سفارش مشکل زا است. بخاطریکه جامعه بین المللی هیچ گونه احساس مسئولیت نمی کند. تعدادی زیادی از ادارات از معافیت مالیاتی سوء استفاده می کنند و وزارت مالیه در مورد شدیداً تشویش دارد. بنا بر این، وزارت مالیه طرح کاهش از ارتکاب فساد اداری ناشی از معافیت مالیاتی را تهیه نموده است.

نتیجه: سفارش تطبیق نگردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی تلاش خواهد نمود تا جامعه بین المللی را متقاعد کند که قدم های مؤثر را در راستای رسیدن به یک توافق، بردارد.

مؤثر سازی فعالیت های انفاذ قانون در ساحه مبارزه علیه فساد اداری:

قانون مند ساختن صدور پول نقد از طریق میدان هوایی کابل:

قرار معلوم روزانه حدود ده (۱۰) ملیون دالر از طریق میدان هوایی کابل از مملکت خارج میشود. مقامات و مراجع ذیصلاح و بی صلاحیت زیادی تلاش ورزیدند که جلو صدور خلاف قانون وجوه را گرفته باشند ولی کاری نتوانسته و فعالیت ها چطوریکه بود ادامه دارد. از مطالعه ماده ششم قانون ضد تظهير پولی چنین بر می آید که در آن صرف از راپور و اطلاعیه برد و آورد وجوه از افغانستان و به افغانستان تذکر گردیده و در زمینه جزییات و تفصیل این موضوع روشنی انداخته نشده است بناً پولیس و حتی

Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee

کارمندان گمرک به سردرگمی قرار گرفته که نمی توانند از برد و آورد های بی مورد پولی جلوگیری نمایند.

۷.۲: سفارش هفتم:

مقامات مسئول بایست قبل از ۱۵ حمل ۱۳۹۱ مسوده تعدیل ماده ششم قانون تطهیر پولی را به پارلمان تقدیم نمایند. در این تعدیل مطالب که متضمن صدور قانونی پول نقد از افغانستان شده بتواند تصریح گردد. علاوه در تعدیل مذکور بای مکلفیت های صادر کننده ها و ادارات مسئول ذیربط نیز حسب آتی توضیح و تعیین شود.

- صادر کننده پول باید مقدار پول، منبع اصلی پولی را که از کجا صادر میشود با علت صدور پول که چرا و به کجا می رود انعکاس داده و به واحد استخبارات مالی پول (FIU) و دافغانستان بانک (DAB) روپور داده و اجازه اخذ نماید. واحد استخبارات مالی هم مکلف است در اخیر هر ماه یافته هایش را در زمینه صدور پول به دافغانستان بانک و وزارت مالیه راپور بدهد.

۷.۲: بنچمارک هفتم:

ماده شش قانون ضد تطهیر پولی قبل از ۱۵ حمل ۱۳۹۱ تعدیل میگردد

تأثیر: فرار سرمایه از کشور را جلوگیری می نماید.

پاسخ: د افغانستان بانک گزارش را فرستاده است.

تحلیل: دارالانشا کمیته چندین بار از د افغانستان بانک دیدن بعمل آورده و با رئیس د افغانستان بانک به تاریخ ۱۳۹۱/۲/۱۷ ملاقات نمود و دریافت که بعضی تعدیلات در قانون تطهیر پول بوجود آمده است. به اساس اظهارات رئیس د افغانستان بانک، ۱۷ مورد در قانون تطهیر پول تعدیل گردیده است که بزودی غرض مرور و بررسی به وزارت عدلیه فرستاده خواهد شد. وزارت عدلیه موضوع قانون تطهیر پول را درج پلان کار خود نموده و منتظر هستند که د افغانستان بانک مسوده تعدیلات قانون را به آنها بفرستد. راپور د افغانستان بانک نشان می دهد که د افغانستان بانک به شورای وزیران پیشنهاد نموده است که هر شخص می تواند صرف ۲۰.۰۰۰ دالر امریکائی را نقداً از کشور خارج نماید، البته این در صورتی است که این مقدار از طرف آنها تصویب گردد، و پالیسی آن فعلاً قابل تطبیق است.

نتیجه: این سفارش قسمتاً تطبیق گردیده است، کمیته این موضوع را با وزارت عدلیه پیگیری خواهد نمود تا قانون متذکره فرستاده شود. علاوه بر آن، کمیته این موضوع را نیز با د افغانستان بانک تعقیب خواهد نمود تا بداند که آیا تعدیلات در ماده ۶ قانون تطهیر پول وارد شده است یا خیر.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

انکشاف بیشتر نظارت داخلی:

شرایط نهاد ها و ادارات عامه را نمی توان از خارج بهبود بخشید.
در جمله سایر ادارات یک ارگان، اداره نظارت کننده داخلی آن که مسئولیت های
زیادی را عهده دار بوده از اهمیت خاصی برخوردار میباشد.
بناً توقع می رود که ادارات نظارت کننده مورد نظر به نابسامانی های داخلی توجه
کرده، به ظرفیت ها بهبود بخشیده، فساد های داخلی را تشخیص، تحقیق و بررسی
کرده و مبرا از هر گونه ترس و هراس و مداخلات غیر قانونی عمل نمایند.

۸.۲: سفارش هشتم:

حکم و هدایتی باید قبل از ۱۵ حمل ۱۳۹۱ صادر شود تا وزارت مالیه، وزارت دفاع،
وزارت داخله، وزارت معارف، اداره عالی لوی حارنوالی و (HOO) ظرفیت های نظارتی
داخلی شان بررسی نموده و مؤثرانه مورد تطبیق قرار دهند.

۸.۲: بنچمارک هشتم:

هدایت مورد پیشنهاد قبل از ۱۵ حمل ۱۳۹۱ صادر و قبل از ۱۵ جوزا ۱۳۹۱ مورد
تطبیق قرار گیرد.

تأثیر: یک سیستم نیرومند نظارت داخلی.

پاسخ: تاحال از جانب دولتی کدام هدایتی صادر نگردیده ولی اداره امور موضوع را
در پلان کاری شان در نظر دارند تا چنین هدایتی صادر گردد.

تحلیل: بیشترین ادارات در افغانستان بازرسی داخلی خود را دارند، اما نبود توانائی،
مهارت و طرز رفتار در مقابل بی نظمی های داخلی موضوعات قابل تشویش میباشد.
تمام این ادارات برای بهبود ظرفیت ها ضرورت دارند تا بخش های نظارت در مقابل بی
نظمی های داخلی فعالانه عمل نمایند. که صدور چنان هدایات ادارات را موظف
میسازد تا اقدامات لازم را در نظر بگیرند و تلاش های خود را در مورد جلوگیری از بی
نظمی های داخلی سرعت بخشند.

نتیجه: این سفارش قسمتاً تطبیق شده است، اداره امور تا حال گزارشی به MEC
نه فرستاده پلان کاری اداره امور گویای آن میباشد که این پیشنهاد در حال پیشرفت
است. MEC نیاز دارد تا از صدور هدایات اطمینان حاصل نموده و تطبیق این
پیشنهادهای را در ادارات مختلف نظارت نماید. علاوه بر آن این کمیته از ارزیابی های
که به وسیله ادارات مذکور صورت می گیرد، باید مطلع گردد. این ادارات گزارش شان
را به کمیته نظارت و ارزیابی ارسال خواهند نمود.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

ساده سازی طرز العمل های اداری:

ساده سازی طرز العمل حصول اجازه نامه ساختمان ها:

مبتنی بر بررسی های که اداره عالی نظارت بر تطبیق استراتژی مبارزه علیه فساد اداری (HOO) در سال ۱۳۸۹ بعمل آورده است چنین دریافتند که طرز العمل اجازه نامه ساختمان ها یکی از پروسه های خیلی مغلق و پیچیده بوده که یک الی چهار سال تلاش بکار است تا این اجازه نامه ها بدست آید. بررسی مورد نظریا همکاری مقامات شاروالی کابل، وزارت انکشاف شهری و سایر مراجع ذیربط صورت گرفته که با جمع آوری اوراق و اسناد لازمه رسمی بیروکراسی و فساد انکیز بودن پروسه کاملاً مستند ساخته شده است. ازین بررسی چنین استنباط شده است که حصول اجازه نامه ساختمان های تجارتي مستلزم گذشتن از ۶۰۹ مرحله بوده که آغاز و انجام آن (اگر رشوت داده نشود) چهار الی چهار نیم سال را احتوا می نماید و برای گرفتن اجازه نامه های ساختمان های رهائشی که مستلزم گزشتاندن ۹۰ مرحله بیروکراتیک میباشد حد اقل یک سال وقت ضرورت دارد. با تاسف فراوان که یکی از عوامل عمده که مانع سرمایه گذاری های داخلی و خارجی در افغانستان شده است همین بروکراسی های زحمت افزا و زمان گیر اخذ اجازه نامه های ساختمان شده است.

۹.۲: سفارش نهم:

شاروالی محترم کابل، وزارت های ذیربط، شاروالی های سایر ولایات با سایر نهاد های مربوط هر چه عاجل تحت هر نوع شرایط که قرار دارند ساده سازی مراحل صدور اجازه ساختمانی را قبل از اول حمل ۱۳۹۱ آغاز و قبل از ۱۵ جوزا ۱۳۹۱ تکمیل نمایند.

۹.۲: بنچمارک نهم:

مراحل ساده سازی صدور اجازه نامه های ساختمانی قبل از اول حمل ۱۳۹۱ آغاز و قبل از ۱۵ جوزا ۱۳۹۱ انجام گردد.

تأثیر: فرصت ارتکاب فساد اداری کاهش خواهد یافت.

پاسخ: هیچ گونه پاسخ رسمی از آدرس اداره عالی نظارت و شاروالی کابل عنوانی کمیته نظارت و ارزیابی مواصلت نورزیده است. اما براساس بازدیدهای متعدد کمیته از شاروالی کابل، کمیته مطلع شده است که ساده سازی مرحله حقیقی پروسیجر اخذ جواز ساختمانی قبلاً توسط اداره عالی نظارت و شاروالی کابل در ماه حوت ۱۳۹۰ آغاز گردیده و الی ختم ربع اول سال ۱۳۹۱ ادامه خواهد یافت.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

تحلیل: براساس ارزیابی که اداره عالی نظارت از پروسیجر اخذ جواز ساختمان ها در شاروالی کابل انجام داده است، ساده سازی پروسیجر اخذ جواز ساختمانی دارای سه مرحله می باشد. مرحله اول، مرحله ارزیابی است که قبلاً انجام شده است. مرحله دوم، مرحله اصلی ساده سازی است که قبلاً اداره عالی نظارت و شاروالی آغاز نموده و الی فی الحال ادامه دارد. اداره عالی نظارت و شاروالی کابل یک تیم کاری را ایجاد نموده که بالای ساده سازی پروسیجر اخذ جواز ساختمان رهائشی و سایر انواع ساختمان ها کار می کند. بر اساس پلان کاری اداره عالی نظارت، مرحله دوم پروسه ساده سازی پروسیجر اخذ جواز ساختمان ها الی اخیر ربع اول سال ۱۳۹۱ تکمیل گردیده و مرحله سوم آن که مرحله آزمایشی می باشد، آغاز می گردد.

نتیجه: سفارش کاملاً تطبیق گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی پروسه ساده سازی پروسیجر اخذ جواز ساختمان ها را که الی اخیر ربع اول سال ۱۳۹۱ تکمیل می گردد، نظارت خواهد کرد.

استخدام، مکافات و مجازات:

از ساده سازی طرزالعمل های کاری و مبارزه علیه فساد اداری نتیجه یی متصور نخواهد بود مگر اینکه مراحل استخدام و ارتقا مبتنی بر احکام قانون، شایستگی و مبرا از فساد تنظیم و انجام شود. هم چنان اگر کارکنان آلوده با فساد محکوم به جزا نشوند و از شمولیت و مقرری مجدد آنها در خدمات عامه جلو گیری به عمل نیاید مبارزه با فساد کاملاً بی نتیجه خواهد ماند. (با تاسف که هنوز هم اشخاص آلوده با فساد بکار گماشته میشوند).

۱۰.۲: سفارش دهم:

به پیوست احکام و فرامین قبلی

اداره محترم امور و دارالانشاء شورای محترم وزیران فرمانی را تسوید و منظوری حاصل نماید تا وزارت ها، سایر ارگان ها و نهاد ها بشمول اداره عالی لوی حارنوالی، HOO و اداره عالی کنترول و تفتیش مطالب ذیل را که در فرمان انکاس می یابد در اجراآت شان دقیقاً مد نظر داشته باشند.

- بررسی و نظر اندازی دقیق روی سوانح و تاریخچه زندگی مقامات را (شامل بررسی ها و حارنوالان) که در وظایف و پوزیشن های مهم مقرر بوده و یا کاندید همچو وظایف می باشند.
- اصلاح معقول ساختار های فساد انکیز و غیر ضروری ادارات.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

- وضع و تطبیق قیود عملی در مورد منع مقرری های مجدد کارکنان و مقامات که روی ارتکاب فساد اداری و یا سایر جرائم از وظیفه برکنار شده باشند.

توقع می رود که احکام و اوامر فوق قبل از ۳۱ حمل ۱۳۹۱ مرعی الاجرا گردد.

۱۰.۲: بنچمارک دهم:

فرمان مقام عالی ریاست جمهوری حاصل و قبل از ۳۱ حمل ۱۳۹۱ مرعی الاجرا میشود

تأثیر: رشد ظرفیت کارمندان دولتی از طریق مصونیت وظایف، استخدام شفاف و مبنی بر شائستگی.

پاسخ: دولت جمهوری اسلامی افغانستان تاحال غرض تشریک مساعی ارگانهای ذیربط فرمان یا حکمی صادر نه نموده البته اداره امور این اصل را شامل پلانهای کاری شان نموده اند.

تحلیل: صدور این فرمان فرصت های فساد را کاهش و پروسه گزینش شفافیت را نیرومند خواهد کرد. اتخاذ تصمیم یا مویده که کارکنان فاسد را تشخیص و منفصل سازد در جلوگیری فساد تأثیر مثبت خواهد داشت.

نتیجه: این سفارش قسماً تطبیق شده است، در صورتی که ریس جمهور فرمان متذکره را منظور و صادر نماید، MEC موظف خواهد شد تا جنبه های تبلیغات فرمان را مساعد ساخته و از تطبیق و تحقیق فرمان نظارت نماید. همین طور وقتی که حکم نشر گردد MEC نیاز دارد تا تطبیق حکم را نظارت کند.

پرابلم غصب زمین:

در این مورد سفارشات قبلی قابل پیگیری میباشد.

تدارکات عامه:

۱۱.۲: سفارش یازدهم:

وزارت مالیه باید تا ۱۵ ثور ۱۳۹۱ واحد تدارکات عامه خود را خصوصاً کمیته شکایات و بررسی آن را تقویت نماید. مؤثریت و تقویت واحد مذکور با فراهم آوری منابع بیشتر، با بلند بردن سطح استقلالیت و حصول اطمینان از تداوم و پایداری مشاورین آن میسر شده می تواند. در عین حال ضرور است که داوطلبان داخلی و خارجی نیز از موجودیت و فعال بودن واحد مذکور آگاه ساخته شوند.

Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee

۱۱.۲: بنچمارک یازدهم:

واحد تدارکات عامه تقویه گردیده و فعالیت‌های را برای ارتقای سطح آگاهی داوطلبان تا ۱۵ ثور ۱۳۹۱ انجام می دهد.

تأثیر: کاهش فرصت ارتکاب فساد اداری در ادارات تدارکاتی.

پاسخ: مکتوب شماره ۱۲۱۷۶۴ مؤرخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۳ وزارت مالیه بیان می دارد که این وزارت قبلاً پروگرام های آموزشی متعدد را برای کارمندان واحد عامه تدارکات برگزار کرده است.

تحلیل: کمیته نظارت و ارزیابی مطلع است که وزارت مالیه برنامه های آموزشی را برای ارتقای ظرفیت کارمندان واحد تدارکات عامه برگزار کرده است. هم چنان رئیس واحد تدارکات عامه به اطلاع کمیته رسانده است که واحد متذکره بالای تشکیلات آن واحد کار می کند. وزارت مالیه هم ابراز نموده که واحد تدارکات عامه را بیشتر تقویت خواهد کرد.

نتیجه: سفارش قسمتاً تطبیق گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی پروسه تقویه واحد گمرکات خصوصاً بخش سمع شکایت آنرا نظارت و ارزیابی خواهد کرد.

معادن:

سکتور معدن برای اقتصاد افغانستان مطمئن ترین سکتور بشمار میرود. منابع سرشار منرالهای مختلف النوع ضمانتگر آنست که اقتصاد آینده افغانستان میتواند بدون کمکهای خارجی زنده بماند. بنا بر آن بسیار مهمست که تمام فعالیتها در ین سکتور بطور قانونی، واضح، شفاف و صادقانه اجرا گردد تا حصول عواید چشمگیر و بر خورد عادلانه با شرکا و جوانب ذیدخل در فعالیتهای سکتور مذکور در افغانستان تضمین شده بتواند.

۱۲.۲: سفارش دوازدهم:

ارگانها و مقامات مسئول در افغانستان باید پالیسی ملی استفاده از منابع منرالی را قبل از تاریخ ۱۵ سرطان ۱۳۹۱ تکمیل نماید طوری که در بر گیرنده عناصر لازم شفافیت، حسابدگی و صداقت در سکتور معادن افغانستان باشد.

۱۲.۲: بنچمارک دوازدهم:

پالیسی ملی (استخراج) معادن قبل از ۱۵ سرطان ۱۳۹۱ تکمیل میشود.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

تأثیر: افزایش درآمد مالی دولت و استفاده بهتر از منابع طبیعی ملی.

پاسخ: وزارت معادن گزارش داده است که پالیسی ملی استخراج مواد منرالی افغانستان حاوی تدابیر اتخاذ شده در راستای تأمین شفافیت و حسابدگی در سکتور معادن می باشد.

تحلیل: پالیسی ملی استخراج مواد منرالی موجود بوده که قبلاً توسط شورای وزیران تصویب گردیده است. این پالیسی دارای عبارتی که مبین حسابدگی و شفافیت است، می باشد.

نتیجه: سفارش کاملاً تطبیق گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی از تطبیق پالیسی ملی استخراج مواد منرالی نظارت خواهد کرد.

۱۳.۲: سفارش سیزدهم:

وزیر و مسئولین وزارت معادن باید از آغاز ۱۵ ثور ۱۳۹۰ فعالیت های وزارت مربوطه را با داشتن وکلای دانشمند و قانونی و قانون دانان بلند پایه در عرصه سکتور معادن بسیج نمایند. ایشان در موازات به مناقشات و مذاکرات قرار داد های بهره برداری از منابع منرالی افغانستان همکاری های خوبی کرده می توانند.

۱۳.۲: بنچمارک سیزدهم:

قرار داد استخدام حقوق دانان خیلی ها برارنده و دانشمند قبل از اول حمل ۱۳۹۱ عقد و یا تمدید می شود.

تأثیر: افزایش درآمد مالی دولت و استفاده بهتر از منابع طبیعی ملی.

پاسخ: وزارت معادن گزارش داه است که قبلاً این وزارت با کمپنی های خدماتی Mayer Brown International LLP, Gustafson, PLLC, CACACORD, SRK-Consulting و HEBERT Smith LLP که دارای شهرت بین المللی در عرصه استخراج معادن اند، موافقت نامه امضاء نموده است. هم چنان برای تقویت چارچوب کاری حقوقی و استخراج معادن، حقوق دان های مجرب را از کمپنی آدم اسمیت در خدمت گرفته است.

تحلیل: وزارت معادن برنامه های خوبی را غرض تطبیق بنچمارک ها روی دست گرفته است. این وزارت قبلاً با کمپنی های خدماتی که شهرت بین المللی در سکتور معدن دارند، موافقت نامه امضاء نموده تا از خدمات آنها در مذاکرات عقد قرارداد های استخراج مواد منرالی استفاده کند.

Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee

نتیجه: سفارش کاملاً توسط وزارت معادن تطبیق گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی پروسه مذاکره عقد قرارداد ها را نظارت خواهد کرد.

۱۴.۲: سفارش چهاردهم:

در مسوده قرار دادهای استخراج معادن، وزارت معادن باید موادی را در آن تذکر دهد که نه تنها قرار داد کننده اصلی بلکه قرار دادیان فرعی نیز مکلف به رعایت نورم ها و معیار های ملی و بین المللی ضد فساد اداری خاصاً در ساحه معدنکاری باشند.

۱۴.۲: بنچمارک چهاردهم:

در آینده ها نه تنها قرار دادیان اصلی بلکه قرار دادیان فرعی نیز مجبور و مکلف اند که همه نورم های ملی و بین المللی مبارزه علیه فساد اداری را احترام کرده و رعایت نمایند.

تأثیر: افزایش درآمد مالی دولت و استفاده بهتر از منابع طبیعی ملی.

پاسخ: وزارت معادن گزارش داده است که نه تنها قراردادهای دست اول بلکه قراردادهای دست دوم معادن هم حاوی تدابیر مبارزه علیه فساد اداری می باشند. شورای وزیران طرح عضویت افتخاری افغانستان را در ابتکار شفافیت در منابع استخراجی را غرض تأمین تدابیر بین المللی مبارزه با فساد اداری، تصویب کرده است. همه قراردادهای معادن حاوی ماده می باشد که براساس آن یک نسخه گزارش استخراج معادن عنوانی سکرتریت ابتکار شفافیت در صنایع استخراجی افغانستان باید فرستاده شود.

تحلیل: وزارت معادن پیشرفت های خوبی در راستای تطبیق سفارشات و بنچمارک ها داشته است. این وزارت در تمام قراردادهای مربوط به سکتور معادن، ماده را غرض مبارزه علیه فساد اداری ذکر کرده است. این وزارت در حال حاضر یکی از کاندید های عضویت ابتکار شفافیت در صنایع استخراجی میباشد. سکرتریت کمیته نظارت و ارزیابی قراردادها را مطالعه کرده است.

نتیجه: سفارش کاملاً تطبیق گردیده است و کمیته تطبیق ابتکار شفافیت در صنایع استخراجی را توضیح می کند.

Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee

۱۵.۲: سفارش پانزدهم:

وزارت معادن متن و مواد قرار استخراج معادن را که شامل اصل قرار و قرار های فرعی می باشد در ظرف ۳۰ روز بعد از امضاء قرار داد در ویب سایت خویش به نشر می رساند.

۱۵.۲: بنچمارک پانزدهم:

متن و محتوای همه یی قرار داد ها همراه با اسما و شهرت قرار دادیان و قرار دادیان فرعی در ویب سایت وزارت معادن به نشرمب رسد.

تأثیر: افزایش درآمد مالی دولت و استفاده بهتر از منابع طبیعی ملی

پاسخ: وزارت معادن گزارش داده است که تمام قراردادهای که قرار است در آینده منعقد گردد، در وبسایت این وزارت نشر خواهد گردید.

تحلیل: به تاریخ ۱۳۹۱/۰۲/۲۷، وزارت معادن یک تعدادی از قرارداد های معادن را در وبسایت آن وزارت نشر کرده است. اما بر اساس ایمیل که این وزارت به به مقام سکرترتیت کمیته نظارت و ارزیابی فرستاده است، خاطر نشان نموده که این وزارت فقط متعهد به نشر خلاصه متن قراردادهای معادن می باشد.

نتیجه: سفارش قسمتاً تطبیق گردیده است. تمام قراردادهای در وبسایت وزارت معادن نشر نگردیده اند.

براساس گزارش دفتر همکاری های بین المللی کشور دانمارک مؤرخ ۳۰ ماه می ۲۰۱۲، قراردادهای آتی معادن در وبسایت وزارت معادن نشر گردیده است:

- ۱- قرارداد معدن سمنت ولایت هرات؛
- ۲- قرارداد بررسی حوزه نفتی آمو دریا (فقط خلاصه قرارداد نه متن کامل قرارداد)
- ۳- خلاصه قرارداد EPSC (فقط خلاصه متن قرارداد)
- ۴- تحلیل قراردادهای (این قرارداد نیست فقط یک تحلیل می باشد)
- ۵- لیست قراردادهای معادن که در گذشته عقد گردیده اند (قرارداد نیست)
- ۶- خلاصه متن قرارداد مس اینک (ماه گذشته متن کامل قرارداد نشر شده بود اما در حال حاضر فقط خلاصه متن قرارداد نشر گردیده است)
- ۷- خلاصه متن قرارداد طلای قرغزن (اما متن قرارداد به صورت کامل نشر گردیده است)
- ۸- متن کامل قرارداد طلای قرغزن (اما بدون ضمیمه)
- ۹- خلاصه متن متن قرارداد کرومیت گداخیل (خلاصه)

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

۱۶.۲: سفارش شانزدهم:

وزارت معادن قبل از ۱۵ میزان ۱۳۹۱ پالیسی ضد فساد اداری را طرح و تصویب نموده و خطرات احتمالی فساد را مورد بررسی قرار می دهد و هم چنان از نهاد های ملی، بین المللی و سازمان های غیر دولتی دعوت بعمل می آورد تا فعالیت های مبارزه علیه خطرات فساد اشتراک کرده و سهم فعال اتخاذ نمایند.

۱۶.۲: بنچمارک شانزدهم:

پالیسی ضد فساد طرح می شود، مشکلات و خطرات احتمالی بررسی و با همکاری و اهتمام نهاد های ملی دولتی و بین المللی و مؤسسات غیر دولتی همه امکانات مدیریت مبارزه با فساد قبل از ۱۵ میزان ۱۳۹۱ مورد استفاده قرار می گیرد.

تأثیر: کاهش خطرات ناشی از فساد اداری در وزارت معادن.
پاسخ: وزارت معادن گزارش داده است که استراتژی مبارزه علیه فساد اداری در سکتور معادن تهیه شده و فعلاً تحت مشاوره بیشتر قرار دارد.
تحلیل: الی زمانی که این استراتژی در دسترس کمیته نظارت و ارزیابی قرار نگیرد، ارزیابی محتویات این استراتژی ناممکن است.
نتیجه: سفارش قسمتاً تطبیق گردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی محتویات این استراتژی را ارزیابی خواهد نمود.

دست رسی عامه به معلومات:

شفافیت در موضوعات عامه وسیله یی مهمی در جهت بلند بردن صداقت شعاری مؤسسات و نهاد های عامه تلقی میشود. شفافیت امور عامه و دست رسی مردم به معلومات حق مسلم مردم بوده که حتی الامکان در سرتاسر جهان تحقق پذیر گردیده است. تامین شفافیت وظیفه هر ارگان و نهاد دولتی بوده که نباید تحت هیچ شکلی از محرمیت، موضوعات را از نظر مردم پنهان نمود. این حق انسانی به همه مردم فرصت آن را مهیا می سازد تا از چگونگی اجراءات نهاد های که به ایشان اعتماد شده است نظارت و پیگیری نمایند. در افغانستان هنوز هم دست رسی مردم به معلومات تنظیم نشده است.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

۱۷.۲: سفارش هفدهم:

مسوده قانون اگاه سازی عامه بایست قبل از ۱۵ جوزای ۱۳۹۱ به پارلمان تفویض گردد. این مسوده در ضمن سایر مطالب باید به تنظیم موضوعات دیگری نیز پردازد. از قبیل:

- اگاه سازی مردم بمثابه رعایت حقوق حقه آنها
- معرفی عده از استثناءات کوچک تثبیت شده بعضی از موضوعات و موارد محرم
- معرفی مکانیزم لازم که قانون بصورت اطمینان بخش تطبیق شده بتواند
- ایجاد روش های قضایی مناسبی که حامی حقوق اگاهی عامه شود.

۱۷.۲: بنچمارک هفدهم:

مسوده قانون قبل از ۱۵ جوزای سال ۱۳۹۱ به پارلمان ارسال گردد.

تأثیر: رشد شفافیت دولت.

پاسخ: طبق گزارش وزارت عدلیه وزارت اطلاعات و کلتور مسوده قانون را به انجا ارسال نموده و فعلاً در بخش تقنین در حالت تدقیق میباشد.

تحلیل: مبنی بر دریافت های MEC وزارت عدلیه قانون دسترسی به معلومات عامه را در ربع دوم سال ۱۳۹۱ به پارلمان روان خواهد کرد. تاحال MEC مسوده این قانون را حصول نه کرده و نمیتواند در مورد محتوای آن ابراز نظر نماید.

نتیجه: این سفارش قسمتاً تطبیق شده است.

هرات یکی از ادارات محلی دولت:

برای اینکه موضوع مدیریت سالم و ترویج روحیه صداقت شعاری را در یکی از ولایات کشور به آزمایش گرفته باشیم کمیته مشترک MEC با جلالتمآب والی هرات توافق نمود که با همکاری دونه ها و استفاده از برنامه های موجود معیار های را به هرات سفارش نماید تا به موجب آن مبارزه علیه فساد در هرات که دارای کم یا بیش ۲۰۰ نفر کارمندان می باشد مؤثر تر گردد.

۱۸.۲: سفارش هجدهم:

ولایت هرات باید با همکاری MEC و دونه های بین المللی قبل از ۱۵ اسد ۱۳۹۰ خطرات ناشی از فساد اداری را بررسی کرده و با طرح یک مکانیزم مؤثر نظارت دفتر سمع شکایات را ایجاد کند.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

۱۸.۲: بنچمارک هجدهم:

بررسی خطرات فساد و مکانیزم نظارت و همچنان دفتر هم آهنگ کننده قبل از ۱۵ اسد ۱۳۹۱ معرفی و ایجاد می گردد.

تأثیرات: کاهش یافتن خطرات فساد در حکومت محلی هرات.

پاسخ: مبنی بر بازرسی هیئت (ام ای سی) در اخیر اپریل سال ۲۰۱۲ در هرات، روشن گردید که هیچ ارزیابی از خطرات، انجام نشده و هیچ دفتر شکایات تشکیل نشده.

تحلیل: بعد از ملاقات با والی هرات، هیئت (ام ای سی) با دفتر یونامای هرات ملاقاتی انجام داد که در این ملاقات طرفین به فیصله رسیدند که برای اداره کردن ارزیابی خطرات در دولت داری ولایتی هرات یوناما رهبری را با هماهنگی دونه های پروژه های دیگر مانند اف ای اس جی پی، پی بی جی اف و دیگران به دست بگیرد.

نتیجه: تا کنون زمان تطبیق پیشنهاد و بعداز دیدار MEC تطبیق پیشنهاد ادامه می یابد که این عملکرد از طرف MEC در هرات بررسی خواهد گردید. با نظر داشت گشایش دفتر شکایات UNAMA بمنظور ارزیابی خطرات، هنوز هم خطرات فساد در هرات موجود است.

۱۹.۲: سفارش نهم:

با همکاری جلالتمات والی، کمیته مشترک MEC و دونه های بین المللی همه کارکنان ادارات ولایت هرات را قبل از ۱۵ سنبله ۱۳۹۱ در رابطه به اساسات مبارزه علیه فساد اداری و ضوابط اخلاقی وظیفوی آموزش می دهند.

۱۹.۲: بنچمارک نهم:

اساسات مبارزه علیه فساد و رعایت ضوابط اخلاقی وظیفوی قبل از ۱۵ سنبله به عموم کارمندان ولایت هرات آموزش داده میشود.

تأثیرات: ارتقای سطح آگاهی دولت داری محلی در هرات و ارتقای ظرفیت کارمندان دولت محلی.

پاسخ: نظر به بازرسی ام ای سی از هرات در اخیر اپریل سال ۲۰۱۲، چنین معلوم میشود که آموزشی تا حال ارائه نشده است.

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

تحلیل: حکومت محلی هرات با همکاری ام ای سی و دیگر بخش های (ای آه آر سی اس سی و یوناما) یک تریننگ اساسی را در مورد فساد اداری و طرز سلوک کارمندان حکومت محلی هرات آماده خواهند نمود.

نتیجه: تا کنون مهلت انجام پیشنهاد اختتام نیافته، ام ای سی با دیگر بخش های مربوط تریننگ را در مورد فساد اداری و طرز سلوک کارمندان حکومت محلی هرات هماهنگ و آماده خواهد ساخت.

ه: در سطح عملیاتی

کابل بانک:

علاوه بر سفارشات قبلی ماه جولای کمیته مشترک MEC و سفارشات (کتاب احیا و اعاده) راپور کوری فورنزیک در رابطه به کابل بانک صرف یک سفارش دیگر مورد نیاز است که ذیلاً انعکاس داده میشود.

۲۰.۲: سفارش بیستم:

دو نر های بین المللی نتایج کاری ادیتور هایی را که در رابطه به اجراءات کابل بانک استخدام گردیده اند الی ۱۵ ثور ۱۳۹۱ مطالعه و بررسی نمایند.

۲۰.۲: بنچمارک بیستم:

کار های مفتشین (ادیتور ها) الی ۱۵ ثور ۱۳۹۱ مطالعه و بررسی میگردد.

تأثیر: شفافیت و ظرفیت را در عرصه تفتیش مالی بلند می برد.

پاسخ: هیچ پاسخی تا کنون دریافت نگردیده است.

تحلیل: نسبت عدم ارائه پاسخ از مرجع مربوطه، تحلیلی امکان پذیر نیست.

نتیجه: این سفارش تطبیق نگردیده است. کمیته نظارت و ارزیابی از موسسات تمویل کننده خواهش بعمل می آورد تا این سفارش را تطبیق نمایند.

قضیه شفاخانه ملی اردو:

منتظر نتایج سفارشات و بنچمارک های قبلی ما